

**UCHWAŁA NR XLI/525/2022
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 26 stycznia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i poz. 1834), art. 4 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920, z 2021 r. poz. 1038 i poz. 1834) oraz art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 i poz. 762) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

Załącznik do uchwały Nr XLI/525/2022
Rady Miejskiej w Suwałkach
z dnia 26 stycznia 2022 r.

STRATEGIA OŚWIATY MIASTA SUWAŁEK DO 2030 ROKU

Suwałki, 26 stycznia 2022 r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Metodologia opracowania Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku	5
2. Organizacja oświaty w Suwałkach w 2020 roku	7
2.1. Statystyka	7
2.2. Oferta edukacyjna.....	11
2.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych.....	13
3. Analiza oświaty w latach 2016-2020	15
3.1. Analiza w zakresie liczby uczniów i nauczycieli	15
3.2. Uczniowie w szkołach prowadzonych przez inne podmioty	17
3.3. Analiza finansowa oświaty w latach 2016 – 2020	18
3.4. Prace remontowe i inwestycyjne obiektów oświatowych w latach 2016 – 2020	20
4. Prognoza demograficzna.....	23
5. Działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia.....	26
6. Wyniki egzaminów zewnętrznych	28
6.1. Wyniki egzaminów ósmoklasistów	29
6.2. Wyniki egzaminów maturalnych	34
6.3. Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie	41
7. Analiza SWOT.....	47
8. Wizja i misja oświaty Miasta Suwałk	49
9. Cele strategiczne i operacyjne oraz zadania realizacyjne do 2030 roku.....	49
10. Powiązanie strategii z innymi dokumentami	63
11. Monitoring i ewaluacja strategii	64
12. Zespół realizacyjny.....	66
13. Załączniki	68
13.1. Raport ewaluacyjny z badania ankietowego nauczycieli suwalskich szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych (przedmiotem badania były przyczyny niskiej jakości wyników z egzaminów zewnętrznych oraz niskiej motywacji uczniów)	68
13.2. Raport ewaluacyjny z badania ankietowego nauczycieli suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych (przedmiotem badania było poczucie wypalenia zawodowego w opiniach i odczuciach nauczycieli suwalskich szkół i przedszkoli. Działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu – rekomendacje nauczycieli)	69
13.3. Wyniki badań społecznych oświaty Miasta Suwałki, przeprowadzonych przez Instytut Badań w Oświacie.....	70

Wstęp

Kierunek polityki oświatowej Miasta Suwałk wyznaczały w przeszłości następujące dokumenty: „Program działań oświatowych na lata 1996 – 1998” oraz „Program działań oświatowych w Mieście Suwałki do 2005 roku”. W kolejnych latach „Program działań oświatowych w mieście Suwałki do 2010 roku”, stanowiący załącznik do uchwały nr XLIX/447/01 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 19 grudnia 2001 r., zmieniany uchwałami: nr XXVII/307/04 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2004 r., uchwałą nr XXVI/245/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 sierpnia 2008 r., uchwałą nr XXXIII/313/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2009 r. oraz „Strategia Oświaty Miasta Suwałk do 2015 roku”, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Suwałkach nr VIII/48/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2015 roku. Natomiast od 2016 roku, z uwagi na liczne zmiany w oświacie, w tym reformę całego systemu, niemożliwe stało się opracowanie Strategii Oświaty do 2020 roku.

W 2021 roku uchwalony został dokument „Suwałki 2030. Strategia Rozwoju”. Przyjęta w czerwcu br. strategia zawiera szczegółowy opis uwarunkowań zewnętrznych Miasta Suwałki, opis struktury mieszkańców, rynku pracy oraz stan lokalnej gospodarki. Cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań dotyczą m.in. rozwoju usług edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży, rozwoju kształcenia ustawicznego i zawodowego, a także poprawy efektywności kształcenia.

Strategia Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku to dokument mający za zadanie zaplanowanie i usystematyzowanie kierunków rozwoju oświaty. Celem polityki oświatowej Miasta Suwałk jest stworzenie elastycznych rozwiązań w systemie edukacyjnym, umożliwiających podnoszenie jakości kształcenia, wychowania i opieki. System ten powinien odpowiadać na różne potrzeby mieszkańców naszego miasta i powinien być dostosowany nie tylko do wymogów gospodarki lokalnej, lecz także krajowej oraz Unii Europejskiej. System ten ma zapewnić wysoką jakość usług edukacyjnych przy jednoczesnym racjonalnym i optymalnym poziomie ich finansowania oraz organizowania.

Strategia oświaty to niezbędne narzędzie do stymulowania rozwoju i pomocne przy pozyskaniu środków z Unii Europejskiej. W związku z nową perspektywą unijną na lata 2021 – 2027 konieczne staje się przyjęcie nowej strategii oświaty. Nowy budżet Unii Europejskiej na lata 2021 – 2027 pozwoli na realizację wielu działań, zaplanowanych w tej strategii.

Strategia zawiera zadania realizacyjne, które będą wdrażane w Mieście Suwałki od 2022 roku. Działania, dotychczas podejmowane przez samorząd w zakresie oświaty, pokazują racjonalne gospodarowanie zasobami ludzkimi i mieniem. Miasto Suwałki realizując oświatowe zdania gminy i powiatu podejmuje wiele działań na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej i zabezpieczenia potrzeb uczniów. Oferta edukacyjna miejskich jednostek, działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych, działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia oraz inwestycje w infrastrukturę świadczą o priorytetowym traktowaniu oświaty w Mieście. Ponad 50 milionów złotych, pochodzących

z dochodów własnych budżetu miejskiego, od dwóch lat jest przeznaczanych na dofinansowanie oświaty. Miasto skutecznie pozyskuje środki zewnętrzne, zarówno z rządowych programów, jak i Unii Europejskiej. Realizacja wielu działań zaplanowanych w tej strategii nie będzie jednak możliwa bez środków zewnętrznych, w szczególności w szkolnictwie branżowym i działaniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Pełna likwidacja barier architektonicznych, jak również w komunikowaniu się, nie będzie możliwa bez środków spoza budżetu miejskiego.

Dobrej jakości edukacja stanowi czynnik rozwoju Miasta Suwałk. Jest nierozzerwalnie związana z tworzeniem dobrych podstaw dla młodego pokolenia Suwałczan. Przyjęcie Strategii to tylko początek drogi w kierunku tworzenia odpowiednich warunków do rozwoju mieszkańców naszego Miasta. Rozwój Suwałk nie jest możliwy bez odpowiednich zasobów finansowych, czy odpowiedniej infrastruktury, ale przede wszystkim bez kapitału intelektualnego.

Miasto Suwałki do 2030 roku poprzez realizację celów strategicznych powinno stać się, zgodnie z przyjętą wizją, subregionalnym ośrodkiem edukacyjnym, zabezpieczającym różnorodne potrzeby edukacyjne mieszkańców oraz rynku pracy dzięki wysokiej jakości kształcenia, wychowania i opieki.

Realizacja Strategii Oświaty w Mieście Suwałki do 2030 roku powinna więc przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców.

1. Metodologia opracowania Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku

Prezydent Miasta Suwałk zarządzeniem nr 70/2020 z dnia 31 stycznia 2020 r. powołał przedstawicieli do pracy w Zespole do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku. Zarządzeniem nr 17/2021 z dnia 31 stycznia 2021 r. w sprawie powołania przedstawicieli do pracy w Zespole do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku i nr 327/2021 z 31 sierpnia 2021 roku Prezydent Miasta Suwałk ustalił ostateczny skład ww. Zespołu.

W pracach 36-osobowego Zespołu, wzięli udział przedstawiciele, reprezentujący instytucje oświaty, zarówno publiczne jak i niepubliczne, przedstawiciele organu prowadzącego, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, rad rodziców, jednostek organizacyjnych miasta, młodzieży, lokalnego samorządu oraz związków zawodowych. W 2020 r. pierwsze spotkania zespołu odbywały się w formie stacjonarnej, kolejne z uwagi na pandemię, w trybie online. W spotkaniach, oprócz Zespołu powołanego zarządzeniami, brali udział przedstawiciele pracodawców, nauczyciele przedszkoli i szkół publicznych oraz niepublicznych.

W pierwszej kolejności Zespół analizował dokumenty w zakresie funkcjonowania oświaty. Po dokonanej analizie omówione zostały podstawowe problemy suwalskiej oświaty. Na tej podstawie powstała analiza SWOT. Sformułowana została misja i wizja suwalskiej edukacji. Mając na uwadze wizję, misję oraz analizę SWOT, określono cztery cele strategiczne. W kolejnym etapie prac nad Strategią sformułowano cele operacyjne. Cele te ściśle powiązane są z poszczególnymi celami strategicznymi. Prace nad zadaniami realizacyjnymi w ramach celów strategicznych przebiegały w czterech zespołach. Dla każdego celu operacyjnego wyznaczone zostały zadania realizacyjne. Wskazane zostały także terminy realizacji poszczególnych zadań, odpowiedzialni za realizację, wskaźniki rezultatu oraz potencjalne źródła finansowania.

Struktura dokumentu oparta jest na dwóch podstawowych częściach: analitycznej i strategicznej.

Części od 2 do 6 stanowią część statystyczno-analityczną, pokazującą sytuację na terenie Miasta w zakresie liczby uczniów, zatrudnienia w jednostkach oświatowych, nakładów finansowych, demografii, bazy lokalowej i wyników egzaminów zewnętrznych oraz organizację oświaty od 2016 do 2020 roku.

W części strategicznej zostały sformułowane analiza SWOT, wizja i misja, a także cele strategiczne i operacyjne oraz zadania realizacyjne. Termin realizacji został wskazany dla każdego działania realizacyjnego. W każdym zadaniu zostały wskazane źródła finansowania i odpowiedzialni za realizację. Wskaźniki rezultatu zapisane w strategii posłużą do monitorowania postępu realizacji strategii.

W Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku uwzględnione zostały kierunki działań, zapisane w dokumentach na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim. Strategia oświaty jest powiązana z innymi dokumentami, które zostały wymienione w punkcie 10.

Istotnym elementem dokumentu jest system monitoringu i ewaluacji, mający na celu nadzór nad postępami w realizacji strategii oraz zapewnienie wysokiej efektywności i odpowiedniej jakości prowadzonych działań.

Załączniki do strategii to 2 raporty ewaluacyjne i analiza wyników badań społecznych.

Podstawą do opracowania założeń przedmiotowej strategii były następujące dokumenty:

- Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych od 2016 do 2020 roku,
- Raporty o stanie Miasta od 2016 roku do 2020 roku,

- „Rekomendacje zespołu ds. analizy wyników zewnętrznych”,
- „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” opracowana przez Instytut Badań w Oświacie,
- „Wyniki badań społecznych w Mieście Suwałki – wyniki ankiet”, opracowane przez Instytut Badań w Oświacie, które w wersji skróconej stanowią załącznik do strategii,
- „Diagnoza dla szkół w Suwałkach – analiza porównawcza z badaniami w innych miastach województwa podlaskiego”,
- Raporty ewaluacyjne z badania ankietowego nauczycieli suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych - Przedmiot badania: Poczucie wypalenia zawodowego w opiniach i odczuciach nauczycieli suwalskich szkół i przedszkoli. Działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu – rekomendacje nauczycieli oraz Przedmiot badania: Przyczyny niskiej jakości wyników z egzaminów zewnętrznych oraz niskiej motywacji uczniów, których istotne założenia i rekomendacje stanowią załączniki do przedmiotowej strategii, (raporty z dnia 23 marca 2021 r. – wykonane przez pracowników Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach, okres badania: luty - marzec 2021 r.),
- „Założenia dotyczące kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”,
- Ocena jakości kształcenia zawodowego w kontekście jego dopasowania do potrzeb rynku pracy i kluczowych pracodawców Suwałk” i inne dokumenty organizacyjne i finansowe przygotowywane na spotkania Zespołu.

2. Organizacja oświaty w Suwałkach w 2020 roku

2.1. Statystyka

W roku szkolnym 2020/2021 Miasto Suwałki prowadziło następujące publiczne jednostki oświatowe:

- 10 przedszkoli, w tym 1 specjalne,
- 9 szkół podstawowych, w tym 1 specjalna, 2 z oddziałami integracyjnymi, 2 z oddziałami sportowymi, 1 z oddziałami dwujęzycznymi,
- 3 licea ogólnokształcące, w tym 2 z oddziałami dwujęzycznymi, 1 z oddziałami matury międzynarodowej,
- 3 technika,
- 4 branżowe szkoły I stopnia, w tym 1 specjalna,
- 2 placówki oświatowe – Poradnię Psychologiczno–Pedagogiczną i Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,
- 1 specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy.

Na podstawie uchwały Nr VIII/104/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 maja 2019 r., z dniem 1 stycznia 2020 r. została utworzona nowa jednostka samorządowa - Centrum Usług Wspólnych w Suwałkach. Do jego zadań należy obsługa finansowo-księgową, kadrową i prawną jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki. Od 1 stycznia 2020 r. CUW zatrudnia pracowników w łącznym wymiarze 40,5 etatu.

Miasto Suwałki jest organem prowadzącym 25 jednostek oświatowych. Miasto świadczy usługi edukacyjne nie tylko na rzecz Mieszkańców Suwałk, ale też pobliskich gmin, powiatów i miast. Realizuje zadania zarówno jako gmina, jak i powiat. Miasto Suwałki oferuje szeroką i kompleksową usługę edukacyjną nie tylko na rzecz dzieci i młodzieży, ale też dorosłych oraz instytucji, w tym przedsiębiorców. Miasto Suwałki przekazuje dotacje oświatowym podmiotom niepublicznym bądź szkołom/placówkom, prowadzonym przez inne organy oraz pracodawcom, zatrudniającym młodocianych pracowników.

Liczba oddziałów i uczniów w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Miasto Suwałki w 2020/2021 roku

Typ jednostki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	80	1910
Szkoły podstawowe	256	5710
Szkoły ponadpodstawowe	140	3945
Specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy	39	176
Szkoły dla dorosłych	1	18
Razem	516	11759

Tabela 1. Opracowanie na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2020 r.

Średnia liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych w 2020 roku wyniosła 23,88, w szkołach podstawowych – 22,30, a w szkołach ponadpodstawowych - 28,17.

Łącznie z systemu oświaty w 2020 roku w Mieście Suwałki korzystało 14651 uczniów, w tym 11759 w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Miasto Suwałki oraz 2892 uczniów – w przedszkolach (1125 dzieci), szkołach podstawowych (306 uczniów), szkołach ponadpodstawowych (461 uczniów) i placówkach (1024 słuchaczy), nieprowadzonych przez samorząd.

Liczba uczniów, oddziałów i nauczycieli w przedszkolach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa przedszkola	Liczba uczniów ogółem	Liczba oddziałów ogółem	Liczba nauczycieli
Przedszkole nr 1	174	7	14
Przedszkole nr 2	150	6	13
Przedszkole nr 3	213	9	16
Przedszkole nr 4	185	8	15
Przedszkole nr 5	149	6	12
Przedszkole nr 6	149	6	12
Przedszkole nr 7	158	7	14
Przedszkole nr 8	120	6	26
Przedszkole nr 10	148	6	15
Razem	1446	61	137

Tabela 2. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

Liczba uczniów, oddziałów i nauczycieli w szkołach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa szkoły	Liczba uczniów ogółem	Liczba oddziałów ogółem	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa nr 2	701	32	68
Szkoła Podstawowa nr 4	790	34	64
Szkoła Podstawowa nr 5	955	42	73
Szkoła Podstawowa nr 6	760	32	61
Szkoła Podstawowa nr 7	792	36	72
Szkoła Podstawowa nr 9	438	20	Liczba n-li w II LO
Szkoła Podstawowa nr 10	797	38	100
Szkoła Podstawowa nr 11	941	41	111
Razem	6174	275	549

Tabela 3. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

Liczba uczniów, oddziałów i nauczycieli w SOSW nr 1 w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa placówki	Liczba uczniów/wychowanków ogółem	Liczba oddziałów ogółem	Liczba nauczycieli
Przedszkole Specjalne nr 9	25	6	107
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1	92	26	
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	29	4	
Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna nr 1	17	3	
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	13		
Razem	176	39	

Tabela 4. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

Liczba uczniów, oddziałów i nauczycieli w szkołach ponadpodstawowych i CKU w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa szkoły/placówki	Liczba uczniów ogółem	Liczba oddziałów ogółem	Liczba nauczycieli
Technikum nr 2	557	20	73
Technikum nr 3	756	27	84
Technikum nr 4	451	17	43
Branżowa Szkoła I stopnia nr 2	209	7	Liczba n-li w Tech. 2
Branżowa Szkoła I stopnia nr 3	302	11	Liczba n-li w Tech. 3
Branżowa Szkoła I stopnia nr 5	30	1	Liczba n-li w Tech. 4
I Liceum Ogólnokształcące	525	19	52
II Liceum Ogólnokształcące	525	18	95
III Liceum Ogólnokształcące	590	20	50
CKU W ZST	18	1	Liczba n-li w Tech. 3
Razem	3945	140	397

Tabela 5. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

Liczba nauczycieli w placówkach w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa placówki	Liczba nauczycieli
Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli	14- 3 nauczycieli-konsultantów, 11 doradców metodycznych (łącznie 6,94 etatu)
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	27
Razem	41

Tabela 6. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

W Mieście Suwałki w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych zatrudnionych było 1231 nauczycieli, w wymiarze 1171,30 etatu oraz 487 pracowników administracji i obsługi na 452,65 etatu (wg stanu na 30.09.2020 r). Liczba pracowników w jednostkach oświatowych uzależniona jest od specyfiki danej jednostki. Przedszkola, szkoły i placówki dysponują kadrą, pozwalającą na optymalną realizację zadań oświatowych. W każdym miejskim przedszkolu w oddziale zatrudniona jest woźna, a w grupie 3-latków tworzony jest dodatkowy etat woźnej. W szkołach podstawowych w oddziałach przedszkolnych także zatrudnione są w różnym wymiarze etatu woźne. Administrację przedszkolną i szkolną stanowią w zależności od typu jednostki: sekretarze szkoły, pomoce administracyjne, intendentki, kierownicy gospodarczy, referenci lub specjaliści. W ramach etatów pracowników obsługi zatrudnieni są: dozorczy, konserwatorzy, sprzątające, pracownicy kuchni, pomoce nauczyciela i woźni.

Corocznie przy zatwierdzaniu arkusza organizacji roku szkolnego, dokonywana jest analiza liczby etatów pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych. W przypadku zmian organizacyjnych, realizacji nowych zadań, istotnych potrzeb w danej jednostce, istnieje możliwość zatrudniania nowych pracowników, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych.

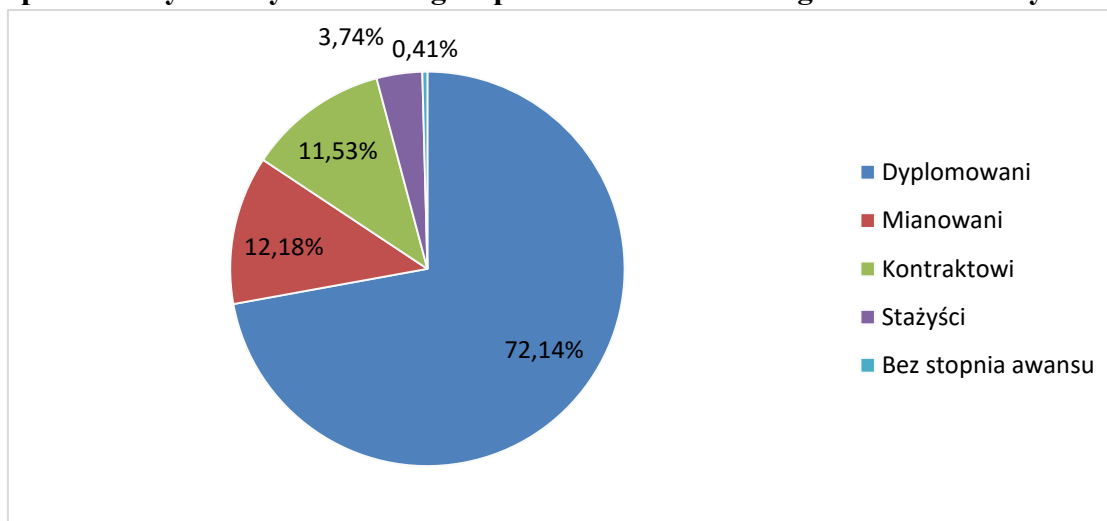
Liczba osób/etatów pedagogicznych i niepedagogicznych w roku szkolnym 2020/2021

Nazwa szkoły / placówki	Nauczyciele							Administracja i obsługa					
	Liczba etatów	Bez stopnia, w tym art. 10 KN	S	K	M	D	Razem liczba osób	Liczba etatów obsługi	Liczba osób obsługi	Liczba etatów administracji	Liczba osób administracji	Razem etaty	Razem osoby
Przedszkole nr 1	13,09			3		11	14	13	14	2	2	15	16
Przedszkole nr 2	12,09			4		9	13	15	16	2	2	17	18
Przedszkole nr 3	16			2		14	16	15	15	2	2	17	17
Przedszkole nr 4	14,8				3	12	15	15	17	2	2	17	19
Przedszkole nr 5	11		1		1	10	12	14	16	2	2	16	18
Przedszkole nr 6	12		1	4		7	12	12	13	2	2	14	15
Przedszkole nr 7	12,77			3	2	9	14	10	10	1	1	11	11
Przedszkole nr 8	25,96		2	10	2	12	26	13	15	2	3	15	18
Przedszkole nr 10	14,09		3	2	5	5	15	13	13	2	2	15	15
Szkoła Podstawowa nr 2	67,52		1	6	6	55	68	18	18	4	5	22	23
Szkoła Podstawowa nr 4	61,27		1	15	6	42	64	14	14	4	4	18	18
Szkoła Podstawowa nr 5	71,56		2	10	15	46	73	20	21	3	3	23	24
Szkoła Podstawowa nr 6	55,33	2	1	3	8	47	61	19,4	20	3	3	22,4	23
Szkoła Podstawowa nr 7	69,74	1	3	10	4	54	72	24	26	4	4	28	30
Szkoła Podstawowa nr 10	98,42		2	11	9	78	100	35,25	38	3,5	5	38,75	43
Szkoła Podstawowa nr 11	108,16		2	9	10	90	111	23	24	4,5	5	27,5	29
I Liceum Ogólnokształcące	44,26		2	2	4	44	52	10	10	3	4	13	14
Zespół Szkół nr 1	45,14		4	3	6	37	50	8	8	3	3	11	11
Zespół Szkół nr 2	89,87		5	4	10	76	95	15,25	17	4	5	19,25	22
Zespół Szkół nr 4	39,91			4	3	36	43	9	9	3	3	12	12
Zespół Szkół Technicznych	80,51	1	2	6	16	59	84	13	13	5,25	6	18,25	19
Zespół Szkół nr 6	70,03		10	7	15	41	73	13	13	3	3	16	16
Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli	6,94					14	14	0	0	3	3	3	3
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 1	104,83	1	3	24	21	58	107	33,5	43	4	4	37,5	47
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	26		1		4	22	27	3	3	3	3	6	6
Razem	1171,3	5	46	142	150	888	1231	378,4	406	74,25	81	452,65	487

Tabela 7. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej oraz danych z arkuszy organizacji wraz z aneksami do tych arkuszy - stan na 30 września 2020 r.

W 2020 roku najliczniejszą grupę, wśród pracowników pedagogicznych, stanowili nauczyciele dyplomowani - 888 nauczycieli, 150 - mianowani, 142 - kontraktowi i 46 - nauczyciele stażysty.

Podział procentowy nauczycieli według stopni awansu zawodowego w roku szkolnym 2020/2021

Wykres 1. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

Dokonana w roku szkolnym 2020/2021 analiza przedziałów wiekowych nauczycieli jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, wskazuje na prawdopodobny deficyt nauczycieli po roku 2024. Obecnie istnieją trudności w zatrudnieniu na wakaty w szkołach nauczycieli matematyki, fizyki, chemii, informatyki i nauczycieli zawodu.

Zestawienie przedziałów wiekowych nauczycieli jednostek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki w roku szkolnym 2020/2021

Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni	Suma
do 40 lat	229	58	287
41-45 lat	178	42	220
46-50 lat	169	27	196
51-55 lat	153	33	186
56-60 lat	217	44	261
61-65 lat	45	30	75
powyżej 65	4	2	6
suma	995	236	1231

Tabela 8. Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Suwałki oraz informacji przekazanych przez Centrum Usług Wspólnych.

2.2. Oferta edukacyjna

Suwałki, jako miasto subregionalne, pełni ponadlokalne funkcje edukacyjne. Suwalskie przedszkola i szkoły proponują bogatą ofertę edukacyjną. Dzieciom z niepełnosprawnością Miasto gwarantuje możliwość nauki w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, w oddziałach integracyjnych i specjalnych. Ofertę edukacyjno - opiekuńczą i wychowawczą uzupełniają podmioty nieprowadzone przez Miasto Suwałki.

W 2020 roku obok oddziałów ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych, funkcjonowały również oddziały o innej specyfice: sportowe (10,5 oddziału - 221 uczniów), trzy z rozszerzonym programem wychowania fizycznego, dziewiętnaście dwujęzycznych (501 uczniów) i dwa z maturą międzynarodową.

Przedszkola samorządowe zapewniają dzieciom możliwość spożycia 3 lub 4 pełnowartościowych posiłków. Wszystkie szkoły podstawowe zapewniają natomiast uczniom możliwość spożycia ciepłego posiłku oraz opiekę w świetlicy. Świetlice szkolne działają od godziny 6.30 lub 7.00 do godziny 16.30 lub 17.00 w zależności od potrzeb rodziców. W 2020 roku opieką w świetlicy objętych było ponad tysiąc uczniów. Każda szkoła posiada bibliotekę. Czas pracy nauczycieli bibliotekarzy to 550 godzin tygodniowo.

Suwalskie szkoły zapewniają zróżnicowaną ofertę dla mieszkańców. Szkoły ponadpodstawowe branżowe posiadają bogatą propozycję kierunków kształcenia, w tym dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Szkoły oferują także zróżnicowane kierunki kształcenia. Ubranżowienie szkół zawodowych dokonywane było od kilku lat. Dzięki temu szkoły ponadpodstawowe zawodowe kształcą w różnych kierunkach.

W suwalskich szkołach zawodowych wyodrębnione zostały wiodące branże, związane z inteligentnymi specjalizacjami województwa podlaskiego, które koncentrują się na wyselekcjonowanych i dopasowanych do uwarunkowań regionalnych branżach:

- hotelarsko–gastronomiczno-turystyczna, spożywcza, ekonomiczna i handlowa w Zespole Szkół nr 4 w Suwałkach,
- motoryzacyjna, drzewno-meblarska, poligraficzna, logistyczno-spedycyjna i teleinformatyczna w Zespole Szkół nr 6 im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach,
- budowlana, mechaniczna, elektroniczno-mechatroniczna, poligraficzna, teleinformatyczna, elektroenergetyczna w Zespole Szkół Technicznych w Suwałkach.

Szkoły branżowe kształcą w 43 zawodach oraz w 3 zawodach pomocniczych. Oferta ta jest corocznie uzupełniana o nowe kierunki kształcenia.

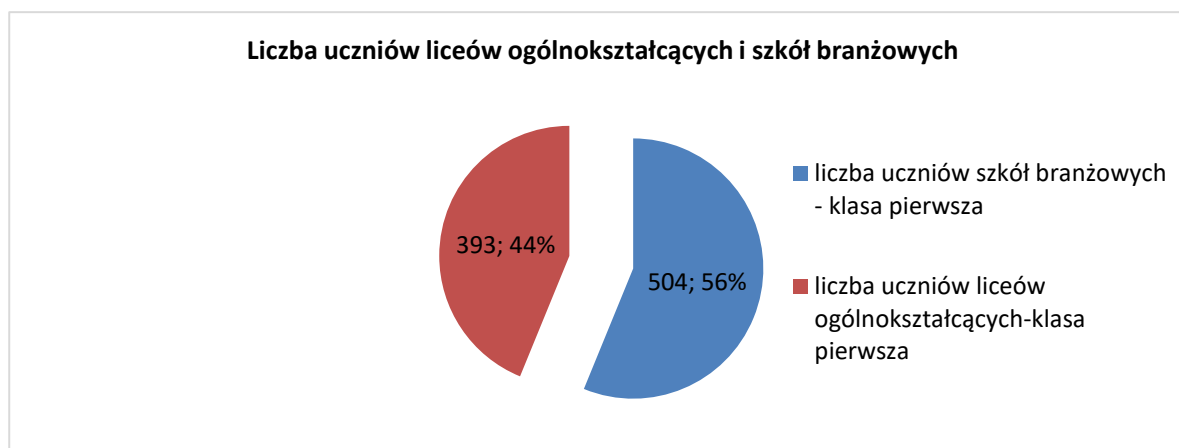
W 2020 roku w prognozie zapotrzebowania na pracowników w poszczególnych zawodach na krajowym i wojewódzkim rynku pracy oferta edukacyjna szkół zawodowych, prowadzonych przez Miasto Suwałki, uwzględnia w znacznym stopniu zawody, wymienione w tej prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na wojewódzkim rynku pracy. Automatyk, technik mechatronik czy technik pojazdów samochodowych – m.in. na te zawody prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na krajowym rynku pracy. Na przygotowanie uczniów do wykonywania tych zawodów Miasto Suwałki otrzymuje wyższą subwencję oświatową. Na 1196 uczniów szkół branżowych w 2020 roku Miasto otrzymało ponad 2 miliony wyższej subwencji.

Licea ogólnokształcące w mieście również zapewniają różnorodną ofertę edukacyjną. Młodzież ma możliwość wyboru klas lingwistycznych, medyczno-chemicznych, politechniczno-architektonicznych. W 15 oddziałach klas pierwszych liceów najczęściej realizowane przedmioty w zakresie rozszerzonym to: matematyka (do wyboru w 10 oddziałach), język angielski (9), fizyka (6), geografia (3) i informatyka (4). Oddziały dwujęzyczne i międzynarodowe dają młodzieży możliwość nie tylko zdobywania wiedzy i przygotowywania do egzaminów maturalnych na poziomie rozszerzonym z wybranych przedmiotów, ale także znajomość terminologii i słownictwa specjalistycznego w języku obcym. W 2020 roku w suwalskich liceach 446 uczniów uczęszczało do oddziałów dwujęzycznych.

Wg danych MEN w 2020 roku w Polsce, w klasie liceum ogólnokształcącego rozpoczęło naukę 45% uczniów, a w technikum i branżowej szkole I stopnia 55% uczniów. W mieście Suwałki proporcje są podobne. W porównaniu do 2016 roku – w 2020 roku o 3% wzrosła liczba uczniów w klasach pierwszych w szkolnictwie branżowym. Technikum coraz częściej staje się także szkołą

pierwszego wyboru.

Liczba uczniów klas pierwszych liceów i szkół branżowych w 2020/2021 roku.

Wykres nr 2. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września 2020 r.

2.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych

Konsekwencją zmiany przepisów w zakresie włączania uczniów z niepełnosprawnościami do edukacji ogólnodostępnej jest wzrost liczby uczniów z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych. Edukacja włączająca stała się faktem w praktyce edukacyjnej. W 2016 roku do suwalskich szkół ogólnodostępnych uczęszczało 194 uczniów z niepełnosprawnościami, a w roku 2020 już 257.

W przedszkolach i szkołach do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych zatrudniani są psychologowie, pedagodzy, logopedzi, nauczyciele wspomagający, nauczyciele prowadzący zajęcia rewalidacyjne i pomoce nauczycieli. Oprócz zajęć rewalidacji indywidualnej lub grupowej (w wymiarze 2 godzin) w przedszkolach i szkołach prowadzone są zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W 2020 roku w szkołach wymiar etatów specjalistów, świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną, wyniósł 55,14 etatów i 21 etatów pomocy nauczyciela, zatrudnionych do wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczniowie z niepełnosprawnościami są objęci dodatkowym wsparciem w oddziałach integracyjnych. Z tej formy nauczania korzystało 113 uczniów. W 2020 roku utworzonych zostało 26 oddziałów integracyjnych w szkołach podstawowych oraz 6 oddziałów w przedszkolach. Do każdego oddziału integracyjnego w przedszkolu i szkole zatrudniony jest nauczyciel wspomagający. Dodatkowo w oddziałach ogólnodostępnych dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną lub diagnozą autyzmu, w tym z Zespołem Aspergera, w 2020 roku zatrudniani byli nauczyciele wspomagający lub pomoce nauczyciela - w zależności od potrzeb.

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka jest organizowane od momentu urodzenia do podjęcia nauki w szkole podstawowej. W trzech jednostkach odbywają się w tym zakresie różnorodne zajęcia specjalistyczne. W 2020 roku wczesne wspomaganie rozwoju dziecka zorganizowane zostało dla 85 dzieci.

W roku szkolnym 2020/2021 w Mieście Suwałki nauczanie indywidualne zostało zorganizowane 15 uczniom, w łącznym wymiarze 207,50 godzin.

Zajęcia w ramach zindywidualizowanej ścieżki kształcenia zorganizowano dla 28 uczniów

w łącznym wymiarze 142 godzin tygodniowo. Ogólnie na realizację zadań, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w 2020 roku wydatkowano kwotę ponad 16 milionów złotych.

Liczba godzin i etatów specjalistów w roku szkolnym 2020/2021

Lp.	Szkoła	Pedagog		Psycholog		Logopeda		RAZEM	
		godz.	etaty	godz.	etaty	godz.	etaty	godz.	etaty
1	SP2	33	1,5	11	0,5	0	0	46	2,00
2	SP4	22	1	11	0,5	0	0	33	1,50
4	SP5	22	1	11	0,5	0	0	33	1,50
5	SP6	22	1	11	0,5	0	0	33	1,50
6	SP7	11	0,5	22	1	0	0	33	1,50
7	SP10	22	1	22	1	22	1	66	3,00
8	SP11	44	2	22	1	22	1	88	4,00
9	SOSW1	22	1	22	1	3	0,14	47	2,14
10	ILO	0	0	22	1	0	0	22	1,00
11	ZS nr 1	22	1	0	0	0	0	22	1,00
12	ZS nr 2	44	2	22	1,00	0	0	66	3,00
13	ZS nr 4	22	1	0	0	0	0	22	1,00
14	ZST	22	1	0	0	0	0	22	1,00
15	ZS6	22	1	0	0	0	0	22	1,00
16	PPP	194	9,7	220	11	156	7,8	570	28,50
17	P8	0	0	11	0,5	22	1	33	1,50
Ogółem		524	24,7	407	19,5	225	10,94	1160	55,14

Tabela 9. Opracowanie własne na podstawie danych z arkuszy organizacji szkół i aneksów do tych arkuszy - stan na dzień 30 września 2020 r.

W roku szkolnym 2020/2021 do SOSW1 uczęszczało 176 uczniów. W strukturze Ośrodka funkcjonuje przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła branżowa I stopnia, szkoła przysposabiająca do pracy oraz internat. W ramach Ośrodka realizowane jest również wczesne wspomaganie rozwoju dziecka oraz zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze.

Z uwagi na wzrastającą liczbę uczniów z niepełnosprawnościami i ograniczone możliwości lokalowe SOSW nr 1 istnieje problem zaspokojenia pełnych potrzeb. Z uwagi na fakt, że miejski ośrodek jest jedyny w regionie, który oferuje kompleksowe wsparcie dzieciom z różnymi niepełnosprawnościami, istnieje problem z dostępnością do tej placówki.

Szczególną rolę w wyrównywaniu szans edukacyjnych pełni Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach. To placówka, która oferuje dzieciom z przedszkoli i szkół podstawowych oraz młodzieży ze szkół ponadpodstawowych wsparcie pedagogiczne, psychologiczne, logopedyczne oraz usługi w zakresie doradztwa zawodowego. Specjaliści zatrudnieni w Poradni są do dyspozycji uczniów, rodziców i nauczycieli przez cały rok kalendarzowy, w tym również w czasie ferii i wakacji. Poradnia realizuje swoje zadania także bezpośrednio na terenie przedszkoli, szkół i placówek. W 2020 roku Poradnia objęła poradnictwem 23809 dzieci i młodzieży z terenu miasta i powiatu. Powiat suwalski nie prowadzi poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Szczegółowe informacje na temat realizacji zadań przez poradnię i jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, ukierunkowane na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi są szczegółowo przedstawiane corocznie w „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki” za dany rok szkolny.

Ofertę edukacyjną, skierowaną do osób z niepełnosprawnościami, uzupełniają przedszkola i szkoły nieprowadzone przez samorząd. Przedszkola i szkoły, które głównie świadczą usługi edukacyjne uczniom z niepełnosprawnościami to:

- Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne „Koniczynka” (25 uczniów),
- Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Podstawowa „Bajka” (63 uczniów),
- Parafialna Podstawowa Szkoła Polsko – Romska (61 uczniów, w tym 12 z niepełnosprawnościami),
- Niepubliczna Terapeutyczna Szkoła Przystosowująca do Pracy „Prolog” (11 uczniów).

3. Analiza oświaty w latach 2016-2020

3.1. Analiza w zakresie liczby uczniów i nauczycieli

Zmiany demograficzne, jakie zachodzą w strukturze mieszkańców miasta, oraz reforma systemu oświaty w istotny sposób oddziaływują na liczbę uczniów w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2016/2017 w Suwałkach kształciło się 11464 uczniów, wychowanków i słuchaczy w 519 oddziałach, a w roku szkolnym 2020/2021 – 11759 uczniów (wzrost o 295 uczniów, co stanowi 2,57 %) w 516 oddziałach.

W roku szkolnym 2016/2017 w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych uczyło się 1760 uczniów w 73 oddziałach, a w roku szkolnym 2020/2021 do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało 1910 uczniów (wzrost o 150 uczniów co stanowi 9%) do 80 oddziałów.

W województwie podlaskim w 2017 roku w wychowaniu przedszkolnym uczestniczyło 83,1% dzieci. W Suwałkach ten wskaźnik był wyższy i wynosił 88,8%, a w 2018 r. – 98,1%.¹

Oprócz miejsc w przedszkolach publicznych Miasto Suwałki oferuje miejsca w niepublicznych przedszkolach, wybranych w konkursie ofert na podstawie ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Od 2020 roku przedszkola niepubliczne oferują dodatkowo 89 miejsc.

W roku szkolnym 2016/2017 w szkołach podstawowych uczyło się 4451 uczniów w 199 oddziałach. W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszcza 5710 uczniów, wzrost o 1259 uczniów, co stanowi 28,29%) w 256 oddziałach. Wzrost liczby uczniów spowodowanym jest wdrożoną reformą systemu oświaty tj. likwidacją gimnazjów i wydłużeniem nauki w szkole podstawowej do klasy 8.

Łącznie w szkołach ponadpodstawowych w roku szkolnym 2016/2017 kształciło się 3036 uczniów w 124 oddziałach, a w roku szkolnym 2020/2021 szkoły tego typu kształciły łącznie 3945 uczniów, wzrost o 909 uczniów co stanowi 29,94%) w 140 oddziałach.

W efekcie zmian demograficznych i reform systemu oświaty corocznie zmienia się liczba uczniów i nauczycieli w suwalskich szkołach.

Liczba etatów nauczycieli i uczniów w poszczególnych latach

	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Etaty nauczycieli	1136,47	1128,39	1145,18	1127,62	1171,29
Uczniowie	11464	11485	11612	11937	11759

Tabela 10. Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej - stan na 30 września poszczególnych lat.

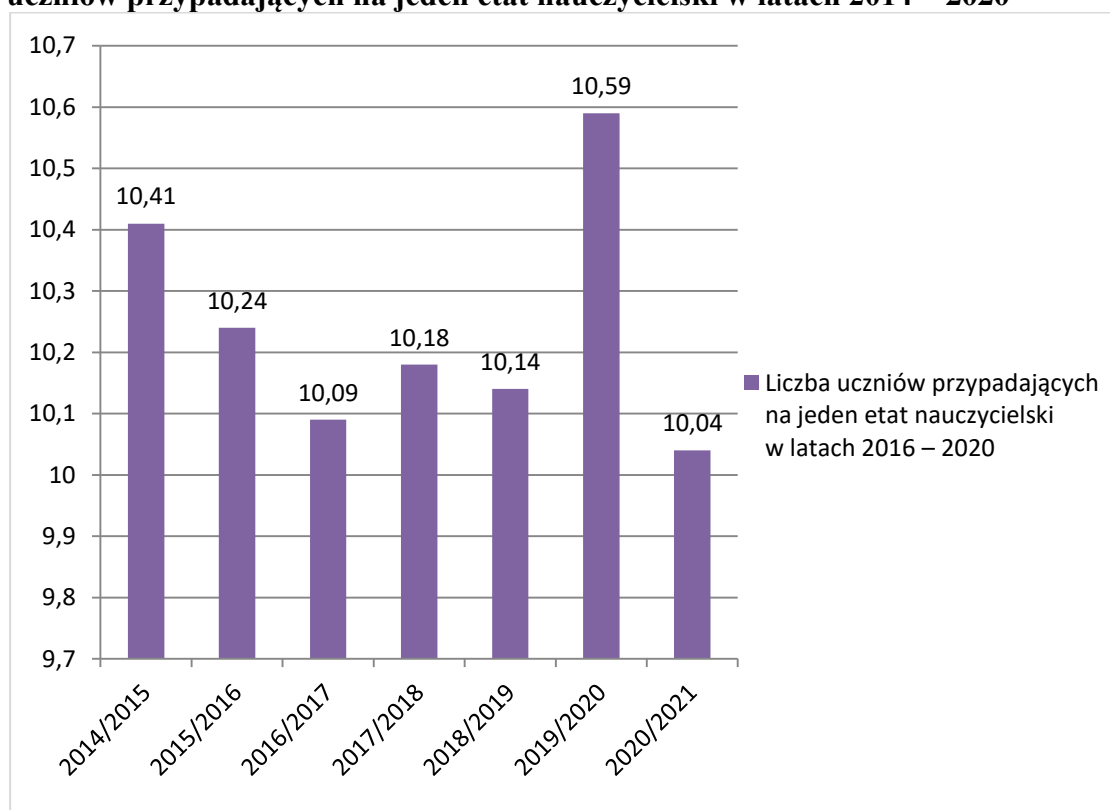
¹ Dane GUS BDL - <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>

Porównując rok szkolny 2016/2017 do 2020/2021 zauważyć można, że liczba etatów nauczycieli, zatrudnionych w suwalskich jednostkach oświatowych wzrosła o 34,82 etatów (w roku szkolnym 2016/2017 wynosiła 1136,47 etatów, a w 2020/2021 – 1171,29 etatów, co stanowi wzrost o 3,06%). W latach 2019-2020 nastąpił spadek liczby uczniów w suwalskich szkołach o 178, natomiast liczba etatów nauczycielskich wzrosła o 43,67 etatów. Jest to związane m.in. ze wzrostem liczby uczniów, posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, a tym samym z zatrudnianiem w szkołach i jednostkach oświatowych nauczycieli wspomagających, nauczycieli prowadzących zajęcia rewalidacyjne, a także wzrostem liczby nauczycieli korzystających z płatnych urlopów dla poratowania zdrowia.

Analiza liczby uczniów, przypadających na jeden etat, w latach 2014 – 2020 pokazuje, że tendencja jest w zasadzie malejąca z wyjątkiem roku 2019/2020.

Liczba uczniów przypadających na jeden etat nauczycielski w latach 2014 – 2020

Wykres 3: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Kluczowe znaczenie dla wielkości oddziału ma proces rekrutacji. Średnia wielkość oddziału w szkołach podstawowych w 2016 roku wyniosła ok. 22 uczniów na oddział, w szkołach ponadpodstawowych – od ok. 25 do 29 uczniów w liceach i 23 do 25 uczniów w technikach. Szczegółowa analiza w tym zakresie jest zawarta w opracowaniu „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki”. W 2020 roku średnia wielkość oddziału w szkołach podstawowych wyniosła ok. 22 uczniów na oddział, w szkołach ponadpodstawowych – ok. 29 uczniów w liceach i ok. 25 uczniów w technikach. W zależności od procesu rekrutacji i specyfiki szkoły różne oddziały w poszczególnych szkołach mogą się zasadniczo różnić w liczbie uczniów.

Na przestrzeni 5 lat zmieniła się także struktura zatrudnienia nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego. W przedszkolach, szkołach i w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, liczba nauczycieli kształtowała się następująco:

- liczba nauczycieli dyplomowanych - w roku szkolnym 2016/2017 wyniosła 831, a w roku szkolnym 2020/2021 – 888 (wzrost o 57, co stanowi wzrost o 6,86%),
- liczba nauczycieli mianowanych - w roku szkolnym 2016/2017 wyniosła 205, a w roku szkolnym 2020/2021 – 150 (spadek o 55, co stanowi spadek o 26,83%),
- liczba nauczycieli kontraktowych - w roku szkolnym 2016/2017 wyniosła 129, a w roku szkolnym 2020/2021 – 142 (wzrost o 13, co stanowi wzrost o 10,08%),
- liczba nauczycieli stażystów - w roku szkolnym 2016/2017 wyniosła 33, a w roku szkolnym 2020/2021 – 46 (wzrost o 13, co stanowi wzrost o 39,39%),
- liczba nauczycieli bez stopnia awansu zawodowego - w roku szkolnym 2016/2017 wyniosła 2, a w roku szkolnym 2020/2021 – 5 (wzrost o 3, co stanowi wzrost o 250%).

3.2. Uczniowie w szkołach prowadzonych przez inne podmioty

Od 2016 roku sukcesywnie rośnie liczba szkół i placówek oświatowych, nieprowadzonych przez samorząd.

W roku szkolnym 2016/2017 w ewidencji placówek i szkół niepublicznych, prowadzonej przez miasto Suwałki, figurowało 26 szkół niepublicznych, w tym 24 z uprawnieniami szkół publicznych oraz 2 bez uprawnień szkół publicznych.

W roku szkolnym 2020/2021 do ewidencji placówek i szkół niepublicznych prowadzonej przez Miasto Suwałki (stan na 31 grudnia 2020 r.) wpisanych zostało:

- 17 szkół niepublicznych, w tym:
  - 4 szkoły podstawowe, w tym 2 ogólnodostępne, 1 z oddziałami integracyjnymi i 1 specjalna z oddziałami przedszkolnymi specjalnymi,
  - 13 szkół ponadpodstawowych, w tym 5 liceów ogólnokształcących, 1 technikum, 1 branżowa szkoła I stopnia z oddziałami integracyjnymi, 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, 5 szkół policealnych;
- 16 placówek niepublicznych;
- 20 przedszkoli, w tym 17 ogólnodostępnych, 1 specjalne, 1 z oddziałami integracyjnymi, 1 punkt przedszkolny.

Liczba uczniów w przedszkolach i szkołach niepublicznych oraz publicznych, dla których organem prowadzącym nie jest Miasto Suwałki, kształtowała się następująco:

- w roku szkolnym 2016/2017 do przedszkoli uczęszczało 511 uczniów, a w roku szkolnym 2020/2021 do przedszkoli uczęszczało 1125 uczniów, co stanowi zwiększenie o 614 uczniów (wzrost o 120,16%) w tym 89 uczniów, którym miejsce realizacji wychowania przedszkolnego zostało wskazane przez organ prowadzący.
- w roku szkolnym 2016/2017 w szkołach podstawowych uczyło się 143 uczniów. W roku szkolnym 2020/2021 do szkół podstawowych uczęszczało 306 uczniów, co stanowi wzrost o 163 uczniów (wzrost o 113,99%).
- w szkołach ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół policealnych i szkół dla dorosłych) w roku szkolnym 2016/2017 kształciło się łącznie 470 uczniów, a w roku szkolnym 2020/2021 szkoły ponadpodstawowe kształcą łącznie 461 uczniów, co stanowi spadek o 9 uczniów (spadek o 1,91%).

Przedszkola i szkoły niepubliczne korzystnie uzupełniają sieć miejskich jednostek oświatowych i tym samym poszerzają ofertę, kierowaną do uczniów. Licea ogólnokształcące i szkoły zawodowe również uzupełniają ofertę edukacyjną. Część kierunków kształcenia pokrywa się z kierunkami w publicznych szkołach zawodowych.

3.3. Analiza finansowa oświaty w latach 2016 – 2020

W związku z realizacją nowych zadań oświatowych przez samorządy, a także licznymi zmianami prawa, wydatki oświatowe w Mieście Suwałki corocznie wzrastają. Różnica między dochodami, a wydatkami oświaty w latach 2016-2020 wzrosła z ponad 35 milionów złotych do ponad 55 milionów złotych. Szczegółowa analiza dochodów i wydatków, przedstawiona w dokumencie pn. „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki”, pokazuje wydatki suwalskiej oświaty na tle innych 42 miast. Podsumowania i wnioski z tego raportu wskazują, że udział wydatków, związanych z oświatą, w budżecie Miasta rośnie zdecydowanie wolniej niż w innych miastach porównywalnej wielkości. Suwałki na tle innych miast wydają większą część budżetu oświaty na wyposażenie i bieżące utrzymanie szkół i placówek oświatowych.

Jak wynika ze sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń suwalskich nauczycieli od 2016 do 2020 roku, sporządzonych zgodnie z art. 30a ustawy z dnia 29 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. Z 2021 r. poz.1762), nauczyciele zatrudnieni w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, prowadzonych przez Miasto Suwałki, corocznie osiągają poziom średnich wynagrodzeń na wszystkich stopniach awansu zawodowego. Od 2016 roku Miasto Suwałki wydatkuje wyższe środki finansowe na wynagrodzenia nauczycieli niż reguluje to ustawa.

Wydatki na oświatę wzrosły z 141 255 790 zł w 2016 roku do 190 627 024 zł w 2020 roku (wzrost o 49 371 234 zł, tj. o 34,95%). W tym samym czasie, przekazywana z budżetu państwa, subwencja oświatowa wraz m.in. z dotacją na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego wzrosła o 18 772 418 zł, tj. o 20,20%.

Mimo w miarę stabilnej liczby uczniów oraz wzrostu zatrudnienia nauczycieli, wydatki bieżące na oświatę wzrosły o 34 352 415 zł w roku 2020 w stosunku do roku 2016 (tj. o 26,36%).

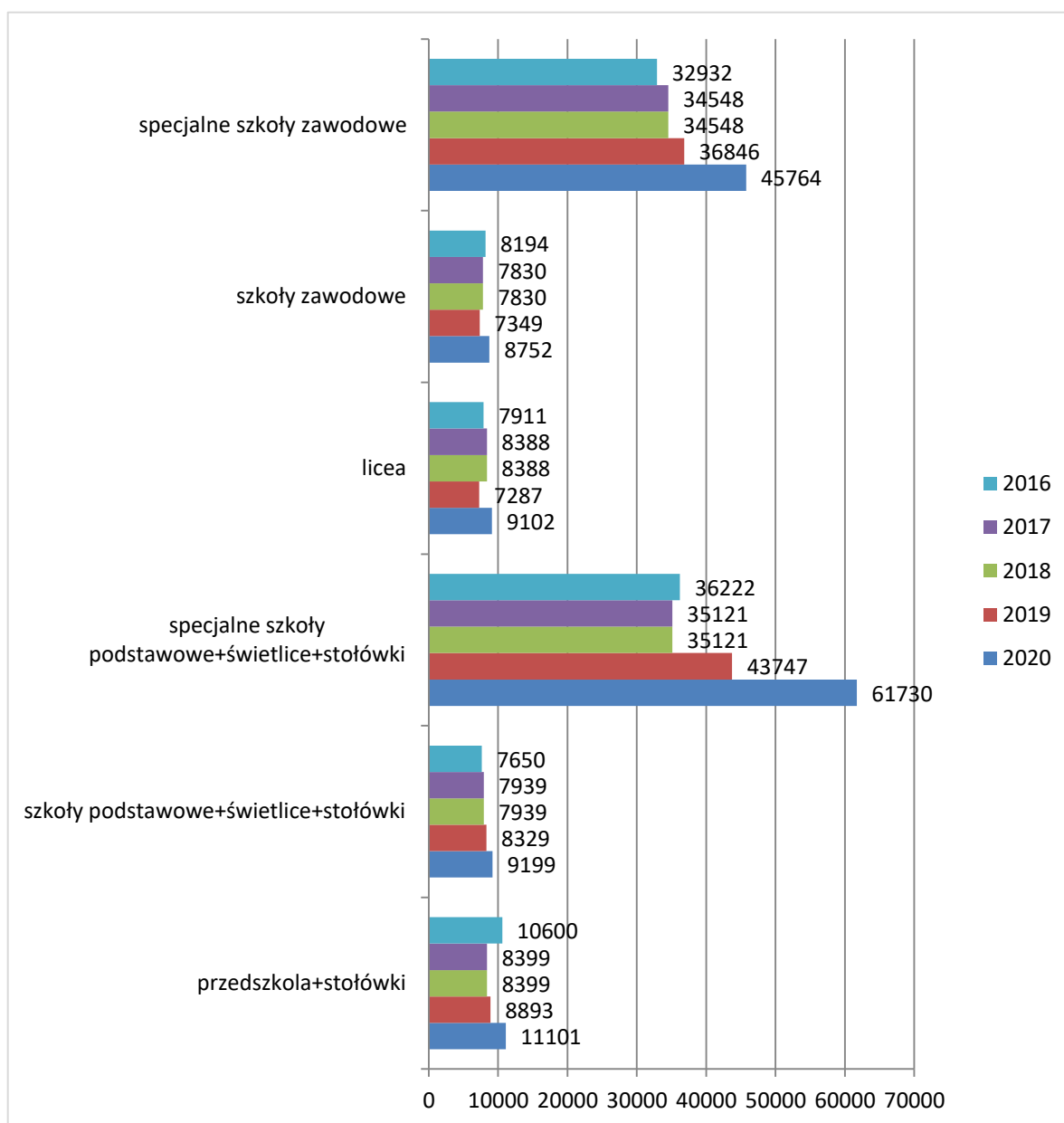
Udział dochodów i wydatków na oświatę i wychowanie (dz. 801) oraz edukacyjną opiekę wychowawczą (dz. 854) w dochodach i wydatkach Miasta Suwałk ogółem w złotych					
Wyszczególnienie	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok
	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie	wykonanie
Dochody miasta – ogółem	370 116 576	391 547 643	451 802 429	524 097 756	509 536 603
w tym część oświatowa subwencji ogólnej	90 063 667	90 044 021	92 274 741	100 151 313	108 534 443
w tym dotacja na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego	2 868 780	2 261 220	2 361 880	2 710 596	3 170 422
w tym dochody budżetu (dz.801 + 854)	12 679 441	14 181 313	20 067 076	22 272 523	23 040 167
Wydatki miasta – ogółem	366 894 695	394 930 290	476 390 176	566 222 388	516 790 105
Wydatki „oświaty” – ogółem (dz. 801 + 854)	141 255 790	142 449 640	160 247 070	175 541 573	190 627 024
w tym majątkowe	10 911 666	6 724 779	14 400 148	14 997 451	25 930 485
w tym bieżące	130 344 124	135 724 861	145 846 922	160 544 122	164 696 539
szkoły i placówki, dla których organem prowadzącym nie jest Miasto Suwałki	15 773 936	16 615 855	18 074 535	21 413 248	25 140 843
różnica między dochodami a wydatkami oświaty	-35 643 902	-35 963 086	-45 543 373	-50 407 141	-55 881 992
Wydatki „oświaty” ze środków UE (majątkowe i bieżące)	4 216 664	2 092 855	15 379 350	14 937 163	21 571 327
Stosunek subwencji oświatowej do wydatków bieżących	69,09%	66,34%	63,26%	62,38%	65,90%

Tabela 11. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Średnie roczne wydatki na nauczanie jednego ucznia w jednostkach oświatowych (bez wydatków majątkowych), dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki, od 2016 do 2020 roku wzrosły w każdym typie szkół. Średnie roczne wydatki na nauczanie jednego ucznia w szkołach specjalnych znacząco wzrosły w szczególności w szkole podstawowej specjalnej i zawodowej – odpowiednio o 46% i 38%. W 2016 roku średni roczny wydatek na jednego ucznia w szkole podstawowej specjalnej wynosił – 36 222 zł, a w 2020 roku – 61 730 zł. Wydatki w przedszkolach i szkołach zawodowych wzrosły nieznacznie w stosunku do 2016 roku – odpowiednio o 5% i 7%. Wydatki w liceach wzrosły od 2016 roku o 13%.

Analiza wydatków z ostatnich 5 lat pokazuje dynamikę wzrostu na kształcenie specjalne oraz kształcenie w liceach.

Średnie roczne wydatki na nauczanie jednego ucznia w jednostkach oświatowych (bez wydatków majątkowych), dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki w okresie 2016-2020

Wykres 4. Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Miasto pozyskuje skutecznie znaczące środki zewnętrzne na oświatę. W ramach środków z Unii Europejskiej od 2016 roku na rzecz oświaty pozyskanych zostało ponad 49 milionów złotych.

Zbiornicze zestawienie projektów współfinansowanych ze środków UE realizowanych przez jednostki oświatowe w latach 2016-2020 – pozainwestycyjne

Lp.	Rok rozpoczęcia realizacji projektów	Wartość projektów w zł
1	2016	987 916,25
2	2017	36 723 987,43
3	2018	8 268 315,87
4	2019	0
5	2020	3 820 208,19
	RAZEM	49 800 427,70

Tabela 12. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Corocznie w suwalskich szkołach realizowane były projekty, współfinansowane w szczególności w ramach Osi Priorytetowej III. Kompetencje i kwalifikacje Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. W ramach pozyskanych środków z Unii Europejskiej realizowane były m.in.: dodatkowe zajęcia dla uczniów (w tym dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), zajęcia wspierające postawę przedsiębiorczą uczniów, warsztaty i zajęcia, poszerzające wiedzę uczniów, doskonalenie zawodowe nauczycieli (studia podyplomowe i szkolenia), doposażenie pracowni wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii uczniów. W szkołach branżowych realizowane były staże zawodowe i praktyki dla uczniów oraz staże dla nauczycieli, organizowane u pracodawców, szkolenia specjalistyczne, zajęcia pozalekcyjne i wyrównawcze dla uczniów, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego, zajęcia prowadzone w szkole wyższej, współpraca z pracodawcami – przygotowanie nowych programów nauczania, utworzenie klas patronackich, stypendia i doposażenie pracowni do kształcenia zawodowego. Każdorazowo w projekcie realizowany był zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia, w tym m.in. dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Oprócz środków z Unii Europejskiej Miasto Suwałki korzysta z rządowych programów. Corocznie składane są wnioski do aktualnie realizowanych programów m.in. „Aktywna Tablica”, „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”, „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016–2020”, „Bezpieczna szkoła”, „Wyprawka Szkolna”, a także w ramach rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

3.4. Prace remontowe i inwestycyjne obiektów oświatowych w latach 2016 – 2020

Z roku na rok poprawia się stan techniczny obiektów szkolnych i wyposażenia. W ramach środków budżetowych, środków Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych, Budżetu Obywatelskiego, funduszy z rządowych programów, środków z Unii Europejskiej oraz prac remontowych i konserwacyjnych pracowników jednostek, a także prowadzonych przy wsparciu rodziców, realizowane są prace remontowe i inwestycyjne, dzięki którym uczniowie mają coraz lepsze warunki do nauki, a nauczyciele i pracownicy administracyjno – obsługowi coraz lepsze warunki pracy. Dzięki ponoszonym corocznie nakładom finansowym ze środków własnych Miasta oraz środków pozyskiwanych z funduszy unijnych, znacznej poprawie uległ stan bazy szkół i placówek oświatowych, w tym bazy sportowej. Sukcesywnie w ramach prac remontowych i inwestycyjnych likwidowane są bariery architektoniczne i techniczne.

Szczegółowe informacje na temat prac remontowych i inwestycji publikowane są w „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki” za dany rok szkolny oraz „Raportach o stanie Miasta” za każdy rok budżetowy.

Zbiorcze zestawienie wydatków poniesionych w latach 2016 – 2020 z zakończonych i zrealizowanych zadań remontowych oświatowych

Lp.	Lata realizacji zadań remontowych	Kwota wydatków w zł
1	2016 rok	1 521 757,50
2	2017 rok	1 593 307,60
3	2018 rok	2 099 623,80
4	2019 rok	1 444 311,07
5	2020 rok	1 548 530,74
	Ogółem lata 2016 - 2020	8 207 530,71

Tabela 13. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Zbiorcze zestawienie poniesionych wydatków w latach 2016 - 2020 z zakończonych i zrealizowanych zadań inwestycyjnych oświatowych

Lp.	Lata realizacji zadań inwestycyjnych	Kwota wydatków w zł
1	2016 rok	13 178 718,56
2	2017 rok	6 568 743,13
3	2018 rok	10 978 320,73
4	2019 rok	23 121 732,23
5	2020 rok	26 575 535,75
	Ogółem lata 2016 - 2020	80 423 050,40

Tabela 14. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Najważniejsze zadania inwestycyjne od 2016 r. do 2021 r.:

- 1) rozbudowa infrastruktury sportowej, np.:
  - budowa boisk sportowych wraz z zagospodarowaniem terenu przy Szkole Podstawowej nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach,
  - budowa bieżni przy Szkole Podstawowej nr 7 im. św. Jana Pawła II w Suwałkach,
  - budowa bieżni i skoczni przy Szkole Podstawowej nr 9 im. Włodzimierza Puchalskiego oraz przy Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. bryg. pil. W. Urbanowicza w Suwałkach,
  - budowa boiska do piłki nożnej z zapleczem oraz bieżni i skoczni przy Szkole Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach,
  - modernizacja zaplecza sali sportowej w Zespole Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego w Suwałkach,
  - budowa kompleksu boisk wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym przy Zespole Szkół Technicznych w Suwałkach,
- 2) termomodernizacja przedszkoli i szkół prowadzonych przez Miasto Suwałki,
- 3) budowa placów zabaw przy wszystkich przedszkolach i szkołach podstawowych,
- 4) rozbudowa infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach,

- 5) rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 4 im. Ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach w tym dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- 6) rozbudowa infrastruktury Zespołu Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego w Suwałkach oraz dostosowanie Zespołu Szkół nr 6 im. K. Brzostowskiego w Suwałkach do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 7) budowa pochylni dla osób niepełnosprawnych w Przedszkolu nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II i w Przedszkolu nr 10 im. M. Konopnickiej współfinansowana ze środków PFRON,
- 8) modernizacja łazienki z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych w I Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej,
- 9) wykonanie platformy dla niepełnosprawnych w SOSW nr 1 przy ul. Przytorowej.

Podsumowanie:

Informacje zawarte w dokumencie „Suwałki 2030. Strategia Rozwoju” - w zakresie oświaty wskazują na wysoką dostępność do opieki przedszkolnej. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększyła się z 2313 dzieci w 2016 r. do 3060 dzieci w 2020 r. Liczba niepublicznych przedszkoli wzrosła w stosunku do 2016 r. o 10 (11 w 2016 r. - 21 w 2020 r.), a liczba dzieci w przedszkolach niepublicznych o 614 – ponad 120%. Dzięki powstaniu nowych przedszkoli niepublicznych nastąpił wzrost dostępnych miejsc, posadowionych w różnych obszarach Miasta, co przełożyło się na zwiększenie liczby dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego. Miasto Suwałki przekazuje dotację na każdego ucznia w przedszkolu. Jest to korzystne ekonomicznie, gdyż samorząd nie musi inwestować w rozbudowę infrastruktury przedszkoli.

Obowiązujące prawo w zakresie dotowania szkół i placówek, nieprowadzonych przez samorząd i niepublicznych, zobowiązuje Miasto Suwałki do przekazania dotacji na kształcenie uczniów tych szkół na rzeczywistą liczbę uczniów w danym miesiącu, bez względu na ilość środków otrzymanych na ten cel w subwencji oświatowej. Dodatkowo w szkołach dla dorosłych wysokość dotacji zależy od frekwencji na zajęciach w danym miesiącu. Bardzo trudno jest więc zaplanować rzeczywiste koszty dotacji w danym roku.

Dokument „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” pokazuje, że oświata w naszym mieście jest dobrze zorganizowana i dostępna wszystkim mieszkańcom. Miasto zapewnia bogatą ofertę edukacyjną oraz inwestuje w utrzymanie i rozwój bazy oświatowej i wyposażenia szkół. Miasto Suwałki pozyskuje także znaczące środki zewnętrzne na funkcjonowanie i rozwój oświaty. Szkoły średnie gwarantują zróżnicowaną ofertę dla mieszkańców. Oferta kształcenia zawodowego jest bogata i zróżnicowana.

Wyzwania finansowe, stojące przed Miastem od 2016 r., związane są z realizacją nowych zadań oświatowych, nakładanych na samorząd, w szczególności w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podwyżek wynagrodzenia nauczycieli oraz reformy systemu oświaty. Zapowiadane zmiany w przepisach oświatowych wskazują na kolejne wydatki w zakresie oświaty, w tym planowane podwyżki wynagrodzeń nauczycieli czy wdrażanie programu „Edukacja dla wszystkich”.

Konieczność corocznej podwyżki wynagrodzenia dla znaczącej grupy pracowników administracji i obsługi, wynikającej z podnoszenia minimalnego wynagrodzenia oraz wyłączenia z minimalnego wynagrodzenia dodatku stażowego rodzi ogromne skutki finansowe dla Miasta. W 2022 roku planowana jest znacząca podwyżka wynagrodzenia, nie tylko minimalnego, dla pracowników samorządowych w jednostkach oświatowych.

Wydatki na poszczególne szkoły i placówki w mieście są zróżnicowane, uzależnione przede wszystkim od specyfiki danej placówki, liczby uczniów i liczby godzin w arkuszach organizacji i aneksach, a także stopnia awansu zawodowego, liczby godzin zastępstw doraźnych, liczby nauczycieli przebywających na urlopie zdrowotnym. Niezwykle ważnym zadaniem do realizacji w kolejnych latach wydaje się wypracowanie standardów konstruowania arkuszy organizacji pracy jednostek.

4. Prognoza demograficzna

W 2020 roku miasto zamieszkiwało 69 765 osób, czyli o 7 więcej niż w roku 2019 i o 139 więcej niż w roku 2016 (69 626). Szczegółowe prognozy demograficzne i migracje przedstawione zostały w Raportach o stanie Miasta od 2016 roku do 2020 roku.

Lata 2016 - 2020 wskazują na zjawisko suburbanizacji, zachodzące zwłaszcza z gminą Suwałki, bezpośrednio sąsiadującą z miastem. Zjawiskami kształtującymi zmieniający się obraz demograficzny miasta są:

- ogólny spadek liczby urodzeń,
- wzrost przeciętnego trwania życia,
- nasilenie procesów migracyjnych ludności, w tym przeniesienie miejsca zamieszkania do gmin ościennych,
- nowopowstające osiedla poza centrum miasta,
- pandemia.

Analiza urodzeń w latach pokazuje, że planowana liczba mieszkańców w wieku szkolnym będzie utrzymywać się na względnie stałym poziomie.

Liczba urodzeń w latach 2005 – 2020

Rok urodzenia	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
liczba urodzeń	703	705	719	717	724	769	629	679	631	609	684	762	769	766	728	678

Tabela 15. Dane GUS-Bank Danych Lokalnych - Urodzenia

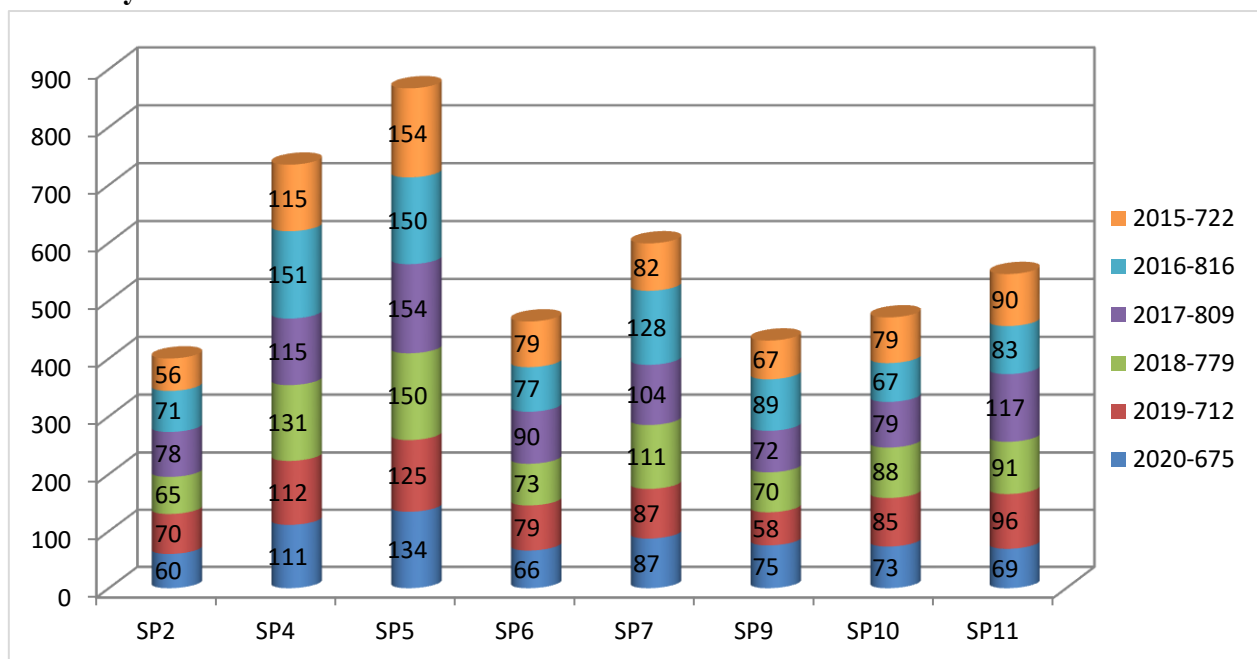
Szczegółowa analiza w dokumencie p.n. „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” pokazuje, że prognoza demograficzna dla Miasta jest niekorzystna. Z punktu widzenia rozwoju infrastruktury edukacyjnej miasta kluczowa jest kwestia prognozowanej liczby dzieci w wieku szkolnym. Można więc założyć, że miastu nie będą potrzebne nowe miejsca w szkołach, po wprowadzeniu jednak pewnych modyfikacji w funkcjonowaniu oświaty. W niektórych latach szkolnych będzie zmniejszone zapotrzebowanie na miejsca w poszczególnych szkołach.

Na podstawie danych, dotyczących liczby dzieci w wieku od 1 roku do 6 lat, urodzonych i zameldowanych na terenie Miasta wynika, że liczba klas I szkół podstawowych będzie do 2027 roku na podobnym poziomie. Planowana liczba oddziałów, na podstawie danych z poprzednich lat, będzie oscylować w granicach ok. 30 - 32. Występują jednak znaczne różnice w liczbie dzieci 1-6 lat zameldowanych w obwodach poszczególnych szkół. W Szkole Podstawowej nr 2 im. Aleksandry

Piłsudskiej w Suwałkach – 400 dzieci, w Szkole Podstawowej nr 4 im. Ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach – 735, a w Szkole Podstawowej nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach – 867. Zwiększona liczba oddziałów I-III w niektórych szkołach skutkować będzie zwiększeniem liczby oddziałów na następnym etapie edukacyjnym. Planowana rozbudowa osiedli położonych w obwodzie Szkoły Podstawowej nr 4 im. Ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach, skutkować może zwiększoną liczbą oddziałów zarówno klas pierwszych, jak i w kolejnych rocznikach. W 2020/2021 roku liczba oddziałów w Szkole Podstawowej nr 4 im. Ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach wyniosła 34 (790 uczniów). Zakładając, że liczba dzieci corocznie w obwodzie będzie rosła, liczba oddziałów w tej szkole może zwiększyć się w 2027 do 40 - 42 oddziałów (ok. 1000 uczniów).

Prognozowana liczba uczniów klas pierwszych w obwodach szkół na lata 2022-2027 na podstawie liczby urodzeń i meldunków w latach 2015-2020

Wykres 5. Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Na podstawie danych z 2021 roku można przyjąć, że w roku 2030 do jednostek oświatowych będzie uczęszczać ok. 10000 uczniów (bez uczniów przedszkoli). Zakładając, że szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, nieprowadzone przez Miasto Suwałki, będą prowadzić rekrutację na podobnym poziomie, szacowana liczba uczniów w miejskich szkołach powinna pozostać na poziomie ok. 9500 uczniów.

Prognozowana liczba uczniów w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	5491	5272	5630	5699	5742	5668	5632	5575	5473
Liczba uczniów w szkołach ponadpodstawowych	4044	4878	4499	4104	3978	4130	3930	4440	4620
RAZEM	9535	10150	10129	9803	9720	9798	9562	10015	10093

Tabela 16. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Suwałkach oraz GUS – lata 2017-2030

Największy wzrost liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych prognozowany jest w 2023 roku - 4878 uczniów (ponad 800 uczniów więcej niż w 2022 roku). W szkołach podstawowych w 2023 roku naukę zakończy rekordowa liczba uczniów miejskich szkół podstawowych – 964 uczniów. W tym roku szkoły ponadpodstawowe utworzą większą liczbę oddziałów. W 2019 roku po likwidacji gimnazjów i rekrutacji podwójnego rocznika do szkół ponadpodstawowych, szkoły nieprowadzone przez Miasto Suwałki, oferowały 493 miejsca uczniom. Dzięki funkcjonowaniu szkół nieprowadzonych przez Miasto Suwałki i przy zwiększonej liczbie oddziałów w miejskich szkołach, wszyscy absolwenci szkół podstawowych będą kontynuować naukę w liceach, technikach lub szkołach branżowych. Znaczący spadek liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych nastąpi w 2025 roku oraz w 2028 roku, a liczba uczniów w szkołach podstawowych ustabilizuje się od roku szkolnego 2024/2025. W 2024 roku naukę zakończy 372 uczniów, którzy w skutek reformy oświaty i cofnięcia obowiązku szkolnego dzieci 6-letnich, rozpoczęli szkołę jako 7-latkowie. Szkoły ponadpodstawowe odnotują w tym roku zmniejszone zapotrzebowanie na miejsca (ok. 400 uczniów – 13 -14 oddziałów).

Podsumowanie:

Liczba uczniów w suwalskich szkołach zależy od demografii w mieście. Na liczbę uczniów w mieście, szczególnie w szkołach ponadpodstawowych, ma też wpływ demografia w okolicznych gminach, powiatach oraz gminna i powiatowa oferta edukacyjna. Prognozowana liczba uczniów, wykazana w statystyce, dotyczy tylko liczby uczniów zameldowanych w Mieście Suwałki. Rodzi to problemy przy planowaniu oddziałów klas pierwszych, zarówno w szkołach podstawowych, jak i ponadpodstawowych. Do oddziałów przyjmowani są bowiem uczniowie zamieszkali w obwodzie danej szkoły. Zjawisko suburbanizacji powoduje, że duża część mieszkańców, posiada jedynie meldunek na terenie Miasta, lecz faktycznie zamieszkuje na terenie sąsiednich gmin. To zjawisko powoduje zwiększone wydatki na uczniów, którzy faktycznie nie są mieszkańcami naszego Miasta. Z kolei niektórzy uczniowie nie posiadają meldunku, lecz faktycznie zamieszkują na terenie miasta. Wobec powyższego, niezbędna wydaje się, więc zmiana warunków przyjmowania dzieci z sąsiednich gmin do miejskich szkół podstawowych. Konieczna wydaje się też korekta obwodów szkół podstawowych.

Zmniejszająca się liczba uczniów, w tym także liczba uczniów w oddziale i rozwój oświaty niepublicznej będą miały dalekosiężne skutki dla oświaty w Mieście Suwałki. Mniejsza liczba uczniów, przypadająca na jednego nauczyciela oraz rosnąca liczba placówek, nieprowadzonych przez Miasto Suwałki, może prowadzić do większej konkurencji między jednostkami. Zmniejszająca się liczba uczniów, a tym samym większa konkurencja między jednostkami, może przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia.

Obowiązujące przepisy prawne pozwalają uczniom naszego miasta na wybór innej szkoły niż obwodowa. To jest pozytywny aspekt. Rodzice z tej możliwości korzystają. Dokument „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” pokazuje, że migracje oświatowe, czyli spełnianie obowiązku szkolnego w innej szkole niż obwodowa, są znaczące. W przypadku rozwoju miasta w obwodach Szkoły Podstawowej nr 4 im. Ks. Kazimierza Aleksandra Hamerszmity w Suwałkach i Szkoły Podstawowej nr 5 A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach konieczna wydaje się zmiana obwodów i wprowadzenia rekrutacji elektronicznej do klas pierwszych szkół podstawowych. Dążenie do wypracowania specjalizacji szkół podstawowych w zakresie zajęć szkolnych i pozaszkolnych rozwiązałoby problem kumulacji uczniów w obwodach tych szkół.

5. Działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia

Miasto Suwałki podejmuje wiele działań w celu podniesienia efektywności kształcenia w suwalskich szkołach. Wspólnie z Suwalskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach organizuje wysokiej jakości szkolenia, skierowane do dyrektorów jednostek oświatowych i nauczycieli. Miasto Suwałki przekazuje środki na doskonalenie nauczycieli. W 2020 roku została wyodrębniona w budżecie miasta na doskonalenie nauczycieli kwota ponad 550 tys. złotych. Ponad 450 tys. złotych przekazano na indywidualne formy doskonalenia nauczycieli i szkolenia rad pedagogicznych oraz ponad 100 tys. złotych na organizacje wspomaganie szkół i placówek. W ramach środków na doskonalenie w planie dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli priorytetem są kursy i studia, nadające kwalifikacje do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W roku szkolnym 2020/2021 dodatkowe kwalifikacje do pracy z uczniami ze SPE posiada 1027 nauczycieli suwalskich szkół, w tym do pracy z uczniami ze spektrum Autyzmu i Zespołem Aspergera - 158 nauczycieli, 292 do pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz 277 do pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Ogromną rolę w procesie podnoszenia jakości kształcenia odgrywa Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach. Kadre pedagogiczną SODN w Suwałkach stanowią nauczyciele-konsultanci oraz nauczyciele-doradcy metodyczni. Od dwóch lat Podlaski Kurator Oświaty wyraża zgodę na coraz szersze prowadzenie doradztwa metodycznego przez Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach, jednocześnie powierzając funkcję doradców metodycznych wskazanym nauczycielom. W związku z tym zwiększona jest dotacja na to zadanie oświatowe.

W roku szkolnym 2020/2021 ośrodek realizował działania na rzecz podniesienia jakości kształcenia w naszym mieście, tj. prowadził wspomaganie szkół i placówek, organizował sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli oraz dyrektorów, a także wspierał rozwój zawodowy nauczycieli.

W ramach realizacji zadań w roku szkolnym 2020/2021 SODN w Suwałkach zrealizował 382 różne formy doskonalenia, w tym m.in. 347 szkoleń rad pedagogicznych, 229 warsztatów oraz 71 lekcji i zajęć otwartych. W ww. formach doskonalenia uczestniczyło 6928 nauczycieli.

Miasto Suwałki realizowało również wiele projektów na rzecz podniesienia jakości kształcenia, w tym w ramach programu „Zdolny Suwalczanin”, jak i projektów, podyktowanych bieżącymi potrzebami suwalskich uczniów.

Realizowane programy, projekty i konkursy to:

- program „Prowadzenie kampanii informacyjnej, zwiększającej świadomość rodziców w zakresie wykrywania nieprawidłowości w rozwoju dzieci”.
- program pn. „Aby język giętki...”. W ramach programu dzieci, uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, objęte były terapią logopedyczną.
- program na rzecz wsparcia dzieci z autyzmem, w tym z Zespołem Aspergera i ich rodzin „NIEBIESKI PROMYK”.
- organizacja konkursów „INNOWACYJN@ i PRZYJAZN@ ŚWIETLIC@” i „INNOWACYJN@ i PRZYJAZN@ BIBLIOTEK@”
- program pn. „Sprawdzian i egzamin - dam radę”, dodatkowe zajęcia z matematyki i języka angielskiego.
- programu „Matura - klucz do sukcesu” (dodatkowe zajęcia uczniom klas maturalnych). Po wprowadzonej reformie oświatowej w Mieście Suwałki w szkołach podstawowych

i szkołach ponadpodstawowych realizowany był Program „Egzamin i Matura - klucz do sukcesu”.

- konkursy na dofinansowanie realizacji pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć naukowych dla uczniów zdolnych ze szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki.
- konkursy „Rozwijam swoje pasje”. Najciekawsze projekty uzyskały dofinansowanie w kwocie do 5.000,00 zł. W latach 2016-2019 w szkołach zrealizowano 49 projektów.

Dodatkowo na podstawie uchwały nr XLII/526/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie realizacji Programu wspierania rozwoju uczniów zdolnych „Zdolny Suwałczanin” w Mieście Suwałki od 2018 roku przyznawane są uczniom suwalskich szkół stypendia i nagrody Prezydenta Miasta Suwałk za szczególne osiągnięcia w nauce lub sporcie. Od 2018 roku uczniom suwalskich szkół przyznano 152 stypendia i 204 nagrody.

Prezydent Miasta Suwałk, z uwagi na niezadowalający wynik egzaminów zewnętrznych, powołał Zespół do spraw analizy wyników egzaminów zewnętrznych (zarządzeniem nr 308/2019 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 21 sierpnia 2019 r.). Zespół wypracował diagnozę i rekomendacje, dotyczące podniesienia jakości nauczania w Mieście Suwałki. Dyrektorzy szkół w miarę możliwości zrealizowali wypracowane przez Zespół rekomendacje. We współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Suwałkach oraz Suwalskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach podejmowali działania, w szczególności na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Rekomendacje wypracowane przez Zespół zostały przedstawione Komisji Oświaty i Wychowania Rady Miejskiej w Suwałkach oraz przesłane dyrektorom suwalskich jednostek oświatowych. Rekomendacje te są systematycznie wdrażane. Dotyczą one różnych obszarów, np.:

- nadzoru pedagogicznego (m.in. odbiurokratyzowanie nadzoru pedagogicznego w szkołach, wzmocnienie nadzoru dyrektora, wprowadzenie w szkołach ogólnomiejskiego poziomowego badania wyników nauczania – po klasie III i w klasie VI),
- organizacji pracy szkoły (m.in. ograniczenie biurokracji szkolnej, planowania lekcji z języka polskiego i matematyki nie później niż na szóstej godzinie lekcyjnej, planowanie zastępstw za nieobecnych nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotu, którego zastępstwo dotyczy),
- dydaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej (m.in. dostosowanie liczby zajęć korekcyjno-kompensacyjnych do potrzeb uczniów/szkoły, zintensyfikowanie wsparcia merytorycznego Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach w siedzibach suwalskich szkół, przydzielenie szkołom dodatkowych godzin na zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne uczniów z matematyki, stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych z matematyki lub zajęć rozwijających myślenie logiczne wyrównujących szanse edukacyjne uczniów, przydzielanie godzin na zajęcia dla uczniów uzdolnionych matematycznie z godzin do dyspozycji dyrektora, wdrażanie zajęć uczących czytania ze zrozumieniem/logicznego myślenia, np. wprowadzanie więcej zajęć z programowania, edukacji przez szachy, zajęć rozwijających umiejętności matematyczne, robotyki),
- wspomagania szkół (m.in. ukierunkowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli na kształcenie kompetencji metodycznych w zakresie np. matematyki, podstawy programowej i wymagań egzaminacyjnych, nowatorskich metod i form pracy, budowania dobrych relacji i wspierającej informacji zwrotnej skierowanej do uczniów i nauczycieli, aranżowanie form doskonalenia zawodowego umożliwiających nauczycielom i dyrektorom szkół i przedszkoli wymianę doświadczeń i dzielenie się dobrymi praktykami),
- nagród finansowych za wyniki edukacyjne – Program „Zdolny Suwałczanin” (m.in. nagradzanie najlepszych uczniów za szczególne osiągnięcia, gratyfikowanie szkół osiągających najwyższe w mieście wyniki z egzaminów zewnętrznych adekwatnie do wysokości tych wyników – docenianie wiedzy i sukcesów edukacyjnych, a nie głównie sportowych),
- innych działań (stworzenie centrum nauk matematyczno-przyrodniczych – miejsca rozwijania pasji i zainteresowań uczniów).

6. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Jednym z głównych sposobów weryfikacji wiedzy, przyswojonej na każdym z etapów nauczania, jest egzamin zewnętrzny, jako narzędzie pomiarowe, badające aktualny poziom kompetencji i umiejętności. Szkoła oceniana jest w dużym stopniu na podstawie wyników egzaminu zewnętrznego. Staje się on dla organów nadzorujących szkołę, ale też rodziców i uczniów, ważnym wskaźnikiem jej pracy. Egzaminy w różnych formach (sprawdzianu, klasówki, kartkówki) są najbardziej popularną formą weryfikacji wiedzy w szkołach. Niezwykle trudno dokonać porównania wyników kształcenia za pomocą egzaminów wewnętrznych - mogą być one bardzo indywidualne zarówno w formie, jak i treści, różnią się w zależności od badanej szkoły lub nawet nauczyciela. Wyniki egzaminów zewnętrznych dostarczają niezwykle istotnych danych, umożliwiających ocenę i porównanie osiągnięć uczniów w świetle wymagań programowych, a także ewaluację wyników i efektywności nauczania w danej szkole.

Wyniki egzaminów zewnętrznych nie zależą tylko od organizacji pracy w szkole i pracy z uczniami na lekcji, ale też rodziny, środowiska oraz indywidualnych cech i predyspozycji. Dokument pn. „Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” przedstawia efektywność nakładów finansowych w kontekście osiągniętych wyników edukacyjnych. Wg ww. analizy liczne badania polskie i światowe pokazują, że wzrost nakładów na oświatę nie przekłada się wprost na efekty nauczania w szkołach. Raporty ewaluacyjne, stanowiące załączniki do przedmiotowej strategii, przedstawiają rekomendacje suwalskich nauczycieli w zakresie rozwiązań podnoszących wyniki nauczania, a także informacje na temat zapobiegania wypalenia zawodowego nauczycieli.

Wyniki egzaminów zewnętrznych mają natomiast istotne znaczenie w procesie rekrutacji do szkół ponadpodstawowych oraz na wyższe uczelnie.

W szkołach w każdym roku szkolnym dokonywana jest analiza ilościowa i jakościowa wyników egzaminów zewnętrznych dla poszczególnych oddziałów z wykorzystaniem następujących narzędzi: arkusza Excel – wszystkie wyniki oraz analizy sprawozdań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży – wyniki indywidualne uczniów i wyniki szkoły na tle miasta, województwa, kraju.

Prezentowane poniżej wyniki egzaminów zewnętrznych stanowią ocenę tylko pewnego obszaru pracy szkoły, ponieważ egzaminy nie sprawdzają stopnia realizacji całej podstawy programowej, lecz ograniczają się do pewnych obszarów nabytej w procesie kształcenia wiedzy i umiejętności.

Szczegółowe wyniki z egzaminów zewnętrznych, znajdują się w „Informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki”, które sporządzane są za każdy rok szkolny.

Ww. informacje publikowane są w BIP Urzędu Miejskiego w Suwałkach: <http://bip.um.suwalki.pl/Menu tematyczne/Oswiata i sport/informacja o realizacji zadan oswiatowych/>

6.1. Wyniki egzaminów ósmoklasistów

ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

Wyniki egzaminów ósmoklasisty 2018/2019 – średni wynik % i pozycja wyniku szkoły na skali staninowej									
Lp.	Szkoła	Przystąpiły do egzaminu ósmoklasisty	Język polski		Matematyka		Język angielski		Język niemiecki
			Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik
1.	SP2	93	58%	4	42%	5	57%	5	-----
2.	SP4	69	60%	4	45%	6	63%	6	-----
3.	SP5	119	61%	5	39%	4	58%	6	-----
4.	SP6	77	66%	6	49%	6	63%	6	56% (6 uczniów)
5.	SP7	88	63%	5	38%	4	56%	5	92% (1 uczeń)
6.	SP9	77	65%	6	52%	7	69%	7	80% (1 uczeń)
7.	SP10	75	66%	6	47%	6	57%	5	-----
8.	SP11	124	55%	3	36%	4	60%	6	100% (1 uczeń)
9.	Średni wynik w województwie	-	60%	-	46%	-	58%	-	-
10.	Średni wynik w kraju	-	63%	-	45%	-	59%	-	-

Tabela 17. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2018/2019 przystąpiło 722 uczniów ze szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki. Najwyższe średnie wyniki z matematyki i języka angielskiego osiągnęła Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wł. Puchalskiego w Suwałkach w Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach, a z języka polskiego Szkoła Podstawowa nr 6 im. Aleksandry Kujalowicz w Suwałkach. Wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego osiągnęły: Szkoła Podstawowa nr 6 im. A. Kujalowicz w Suwałkach, Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wł. Puchalskiego w Suwałkach w Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach. Wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej z języka polskiego osiągnęła także Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach. Wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej z matematyki osiągnęła natomiast Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach. Wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej z języka angielskiego osiągnęła także Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. bryg. pil. W. Urbanowicza w Suwałkach i Szkoła Podstawowa nr 4 im. ks. K.A. Hamerszmity w Suwałkach.

ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Wyniki egzaminów ósmoklasisty 2019/2020 – średni wynik % i pozycja wyniku szkoły na skali staninowej									
		język polski		matematyka		język angielski		język niemiecki	język rosyjski
		Przystąpiły do egzaminu ósmoklasisty	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik
SP2	62	50	3	37	4	48	5	100 (1 uczeń)	
SP4	75	50	3	42	5	51	5		
SP5	76	59	5	45	5	54	6		
SP6	83	62	6	49	6	57	6	87 (1 uczeń)	
SP7	80	56	4	44	5	53	5	52 (2 uczniów)	
SP9	60	63	6	56	7	68	7		100 (2 uczniów)
SP10	61	57	5	45	5	47	5		
SP11	98	50	3	39	4	53	5		
Średni wynik w województwie	-	58	-	47	-	54	-	-	-
Średni wynik w kraju	-	59	-	46	-	54	-	-	-

Tabela 18. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2019/2020 przystąpiło 595 uczniów ze szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki. Najwyższe średnie wyniki zarówno z języka polskiego, matematyki, jak i języka angielskiego osiągnęła Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wł. Puchalskiego w Suwałkach w Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach. Wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej osiągnęła Szkoła Podstawowa nr 6 im. A. Kujalowicz w Suwałkach, a Szkoła Podstawowa nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach osiągnęła wyniki na poziomie średniej krajowej i wojewódzkiej.

ŚREDNIE WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Wyniki egzaminów ósmoklasisty 2020/2021 – średni wynik % i pozycja wyniku szkoły na skali staninowej							
		język polski		matematyka		język angielski	
	Przystąpiły do egzaminu ósmoklasisty	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej	Średni wynik	Poz. na skali staninowej
SP2	62	58	5	50	6	64	5
SP4	99	56	4	43	5	69	6
SP5	127	64	6	51	6	72	6
SP6	114	60	5	50	6	69	6
SP7	80	52	3	44	5	64	5
SP9	51	56	4	49	6	68	6
SP10	87	60	5	36	3	62	5
SP11	102	58	5	48	6	68	6
Średni wynik w województwie	-	58	-	47	-	65	-
Średni wynik w kraju	-	60	-	47	-	66	-

Tabela 19. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

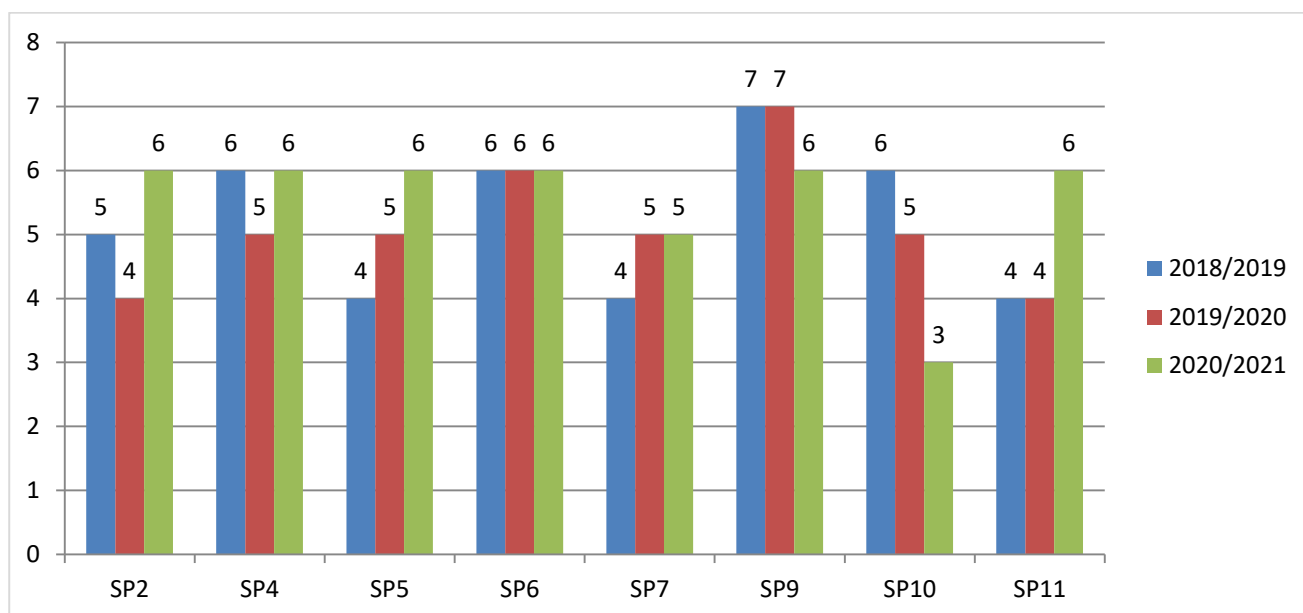
Do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym 2020/2021 przystąpiło 722 uczniów ze szkół, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki. Najwyższe średnie wyniki zarówno z języka polskiego, matematyki, jak i języka angielskiego, osiągnęła Szkoła Podstawowa nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach, wyniki powyżej średniej krajowej i wojewódzkiej osiągnęła także Szkoła Podstawowa nr 6 im. A. Kujalowicz w Suwałkach.

W 2020/2021 wyniki osiągnięte przez uczniów w suwalskich szkołach podstawowych są wyższe niż w poprzednim roku. Średnie wyniki z matematyki są na poziomie średniej wojewódzkiej i krajowej, a wyniki z języka angielskiego są wyższe, zarówno od średniej wojewódzkiej jak i krajowej. Znacząco wzrosły także wyniki z matematyki i języka angielskiego w ujęciu staninowym - 5 szkół z języka angielskiego i matematyki osiągnęło wynik wyżej średni – stanin 6 (w roku poprzednim – 2 z matematyki – stanin 6 i 7 oraz 3 z języka angielskiego stanin 6 - 2 szkoły i 7 – jedna szkoła).

Od kilku lat miejskie szkoły uzyskują średni niższy wynik z matematyki w stosunku do średniego wyniku w województwie i kraju. W 2020/2021 roku średni wynik w mieście, kraju i województwie jest na tym samym poziomie.

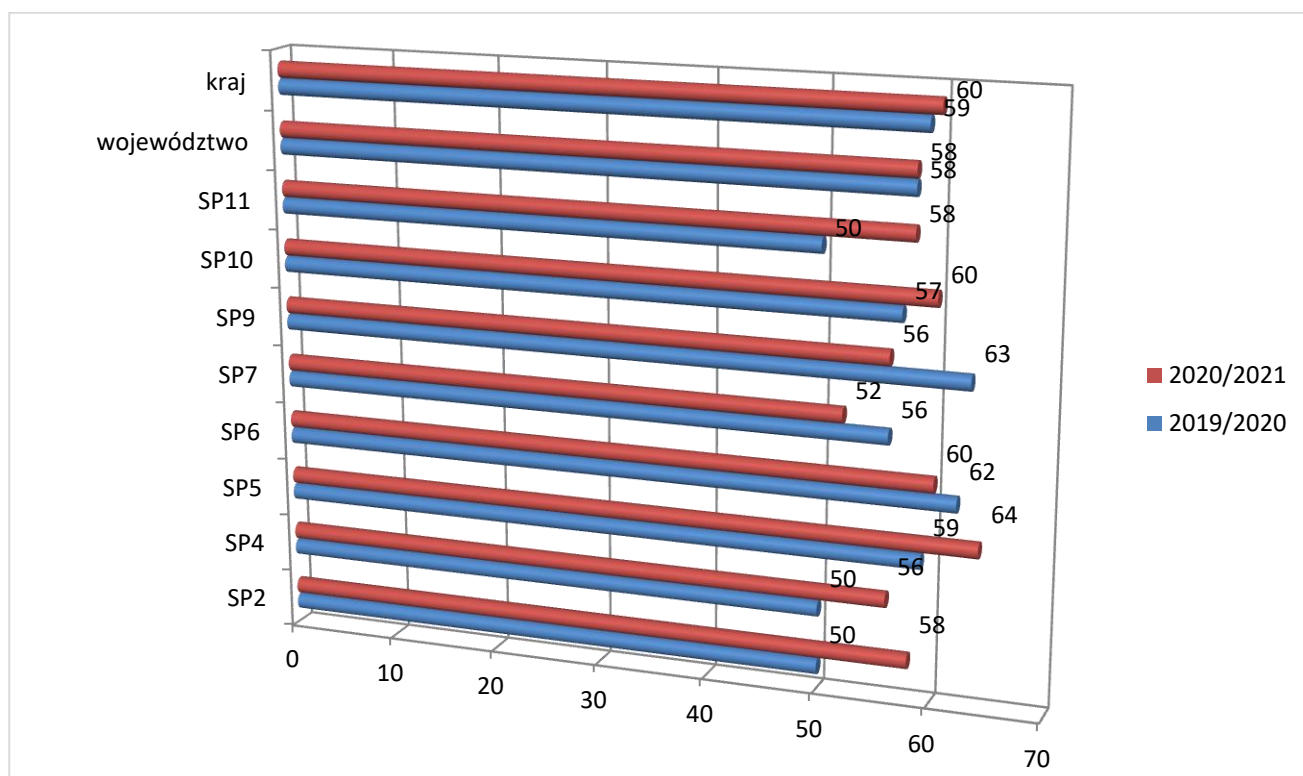

Średni wynik egzaminu z matematyki 2018/2019-2020/2021 w skali staninowej

Wykres 6. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży. Prezentowany wykres pokazuje tendencję wzrostową wyniku z egzaminu z matematyki w poszczególnych szkołach. W Szkole Podstawowej nr 6 im. A. Kujalowicz w Suwałkach wyniki są od 3 lat na tym samym poziomie - wyżej średnim. Najwyższy wzrost średniego wyniku nastąpił w Szkole Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej w Suwałkach i Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. bryg. pil. Witolda Urbanowicza w Suwałkach (o 2 staniny – a średni wynik o 13% i 9%). Tendencję wzrostową średniego wyniku z matematyki wykazuje Szkoła Podstawowa nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach - od staniny 4 w 2019 do staniny 6 w 2021 r. (średni wynik wyższy o 18%).

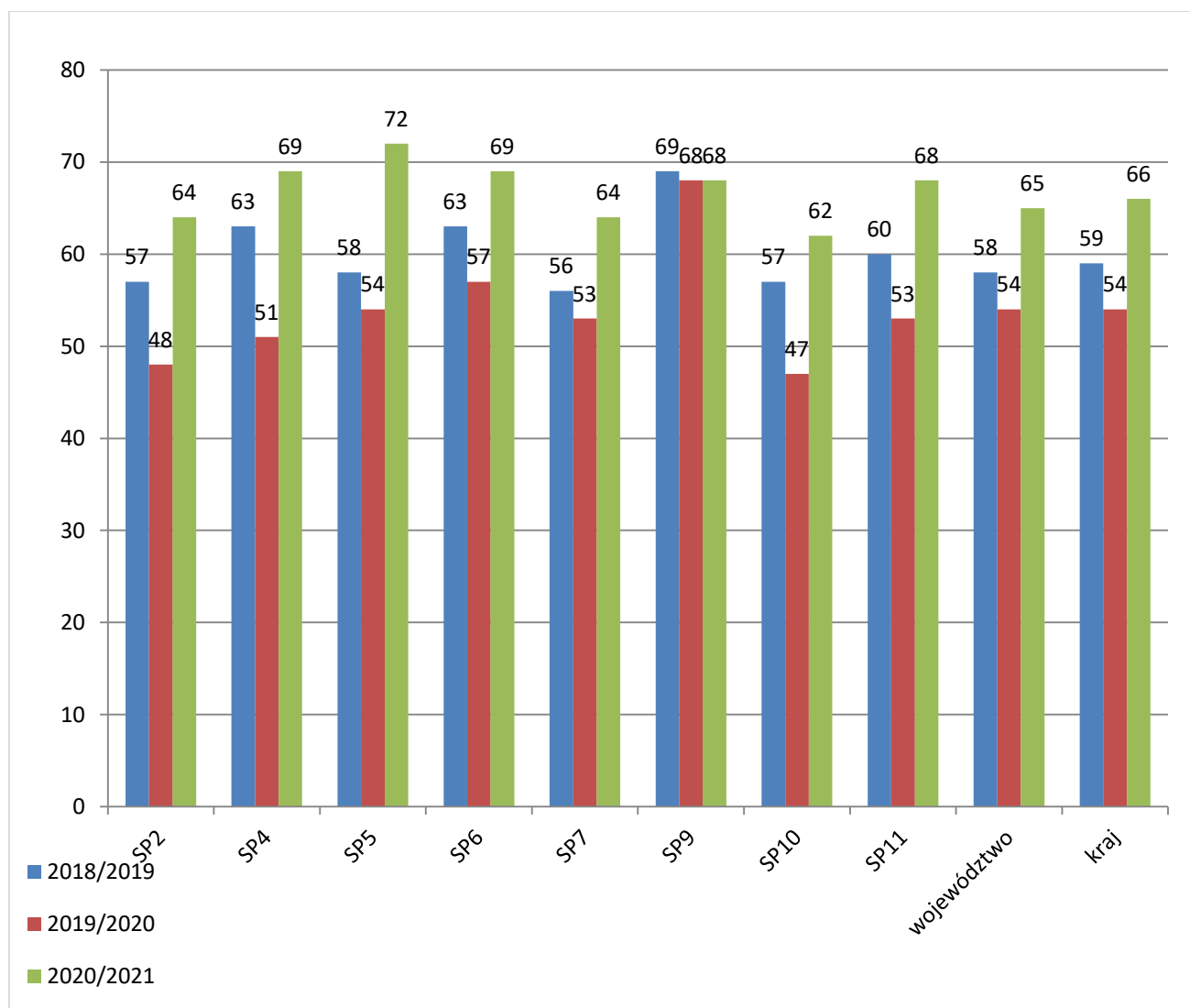
Średni wynik egzaminu z języka polskiego 2019/2020-2020/2021

Wykres 7. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Analiza średnich wyników z języka polskiego pokazuje wyraźny wzrost średnich wyników w stosunku do poprzedniego roku - 5 na 8 szkół osiągnęło wyższy wynik niż w roku poprzednim. Największy wzrost nastąpił w Szkole Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej w Suwałkach i Szkole Podstawowej nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. bryg. pil. Witolda Urbanowicza w Suwałkach tj. o 8%.

Średni wynik egzaminu z języka angielskiego 2018/2020-2020/2021

Wykres 8. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Analiza średnich wyników z języka angielskiego pokazuje wyraźny wzrost średnich wyników w stosunku do roku 2019/2020 - 7 na 8 szkół podstawowych osiągnęło wyższy wynik niż w roku poprzednim, a jedna szkoła osiągnęła wynik na tym samym poziomie. Największy wzrost średniego wyniku nastąpił w Szkole Podstawowej nr 4 im. ks. K. A. Hamerszmita w Suwałkach i Szkole Podstawowej nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach, tj. o 18%. 5 szkół osiągnęło średni wynik wyższy od średniego wyniku w województwie podlaskim i w kraju. W Szkole Podstawowej nr 5 im. A. Wierusz-Kowalskiego w Suwałkach wynik był o 6 % wyższy niż średni wynik w kraju.

6.2. Wyniki egzaminów maturalnych

WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

Szkoła	Absolwenci przystępujący do matury		Język polski cz. ustna		Język polski cz. pisemna		Matematyka	
	Liczba absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów w obowiązk.	Zdawalność	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	130	98,5%	86,3%	100%	65,3%	99,2%	83%	100%
II Liceum Ogólnokształcące	133	96,2%	79%	100%	63,8%	99,2%	72,4%	97,7%
III Liceum Ogólnokształcące	133	98,6%	85,1%	100%	63,8%	100%	72,8%	99,3%
Technikum nr 2 w ZS nr 6	95	68,4%	69,7%	100%	51,2%	93,7%	39,7%	69,5%
Technikum nr 3 w ZST	136	81,6%	78,5%	100%	50%	95,6%	54,1%	90,4%
Technikum nr 4 w ZS nr 4	56	62,5%	89,2%	100%	49,2%	100%	45,9%	67,9%
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	10	70%	94%	100%	59,9%	100%	51,8%	70%
średni wynik w województwie	-----	-----	-----	-----	52%	-----	60%	-----
średni wynik w kraju	-----	-----	-----	-----	52%	-----	58%	-----

Tabela 20. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

JĘZYKI OBCE

Szkoła/województwo/ kraj	Język angielski cz. ustna		Język angielski cz. pisemna		Język niemiecki cz. ustna		Język niemiecki cz. pisemna	
	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	87,1%	100%	87,5%	99,2%	67%	100%	72,4%	100%
II Liceum Ogólnokształcące	80,2%	100%	77%	99,2%	83,5%	100%	81%	100%
III Liceum Ogólnokształcące	82,4%	100%	83,1%	98,5%	-----	-----	-----	-----
Technikum nr 2 w ZS nr 6	65,4%	100%	62%	94,5%	42,3%	100%	40%	100%
Technikum nr 3 w ZST	64,6%	100%	65,5%	91,6%	-----	-----	-----	-----
Technikum nr 4 w ZS nr 4	62,1%	100%	57,2%	89,3%	-----	-----	-----	-----
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	59,3%	100%	65,6%	100%	-----	-----	-----	-----
średni wynik w województwie				73%			61%	
średni wynik w kraju				72%			61%	

Tabela 21. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Do egzaminu maturalnego w roku 2018/2019 przystąpiło 693 uczniów. Najwyższe średnie wyniki wśród liceów ogólnokształcących osiągnęło I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach, a wśród techników – Technikum nr 4 w Zespole Szkół nr 4 w Suwałkach oraz Technikum nr 3 w ZST.

W 2019 roku była bardzo wysoka zdawalność w suwalskich liceach (97,6%), wyższy procent zdawalności niż w kraju i woj. podlaskim (w kraju – 81,1%, w województwie podlaskim – 82,7%)

WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

Wyniki dotyczą absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego, przeprowadzonego w czerwcu i lipcu 2020 r. po raz pierwszy i pisali arkusze standardowe w nowej formule. Zdawalność egzaminu maturalnego ustalona została dla absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych w czerwcu i lipcu 2020 r.

Szkoła/województwo/kraj	Absolwenci przystępujący do matury		Język polski		Matematyka	
	Liczba absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egz. Obow.	Zdawalność	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	173	97,1%	63,7%	100%	74%	97,7%
II Liceum Ogólnokształcące	138	98,6%	63,5%	100%	70,4%	100%
III Liceum Ogólnokształcące	165	97%	62,6%	100%	66,5%	97,6%
Technikum nr 2 w ZS nr 6	95	54,7%	46,1%	86,5%	36,3%	61,5%
Technikum nr 3 w ZST	121	59,5%	37,4%	76,9%	45,4%	78,5%
Technikum nr 4 w ZS nr 4	76	65,8%	52,8%	97,4%	45,7%	71,1%
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	10	10%	31,3%	44,4%	27,1%	33,3%
średni wynik w województwie			51%		54%	
średni wynik w kraju			52%		52%	

Tabela 22. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

JEZYKI OBCE

Szkoła/województwo/kraj	Język angielski		Język niemiecki	
	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	84,5%	98,8%	80,4%	100%
II Liceum Ogólnokształcące	76,5%	98,5%	68,8%	100%
III Liceum Ogólnokształcące	82,7%	99,4%	64%	100%
Technikum nr 2 w ZS nr 6	64,6%	91,6%	36%	100%
Technikum nr 3 w ZST	64,5%	88,6%	40%	66,7%
Technikum nr 4 w ZS nr 4	66,9%	96%	76%	100%
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	64,3%	87,5%	40%	100%
średni wynik w województwie	70%		62%	
średni wynik w kraju	71%		55%	

Tabela 23. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Do egzaminu maturalnego w roku 2019/2020 przystąpiło 778 uczniów. W 2020 r., z uwagi na pandemię koronawirusa, nie przeprowadzono egzaminów ustnych.

Najwyższe średnie wyniki wśród liceów ogólnokształcących osiągnęło I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach, a wśród techników – Technikum nr 4 w Zespole Szkół nr 4 w Suwałkach.

W 2020 roku była bardzo wysoka zdawalność w suwalskich liceach (97,6%), wyższy procent zdawalności niż w kraju i woj. podlaskim (w kraju – 81,1%, w województwie podlaskim – 82,7%).

WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH, KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST MIASTO SUWAŁKI W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Szkoła/województwo/ kraj	Absolwenci przystępujący do matury		Język polski		Matematyka	
	Liczba absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egz. wymaganych	Zdawalność	Średni wynik	Odsetek sukcesów	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	133	99%	64%	100%	77%	99%
II Liceum Ogólnokształcącego	125	100%	62%	100%	70%	100%
III Liceum Ogólnokształcące	167	99%	65%	100%	76%	99%
Technikum nr 2 w ZS nr 6	106	75%	50%	92%	45%	76%
Technikum nr 3 w ZST	125	91%	57%	98%	53%	92%
Technikum nr 4 w ZS nr 4	84	73%	51%	99%	41%	73%
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	7	43%	38%	55%	35%	45%
średni wynik w województwie			59%		62%	
średni wynik w kraju			55%		56%	

Tabela 24. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

JĘZYK OBCY

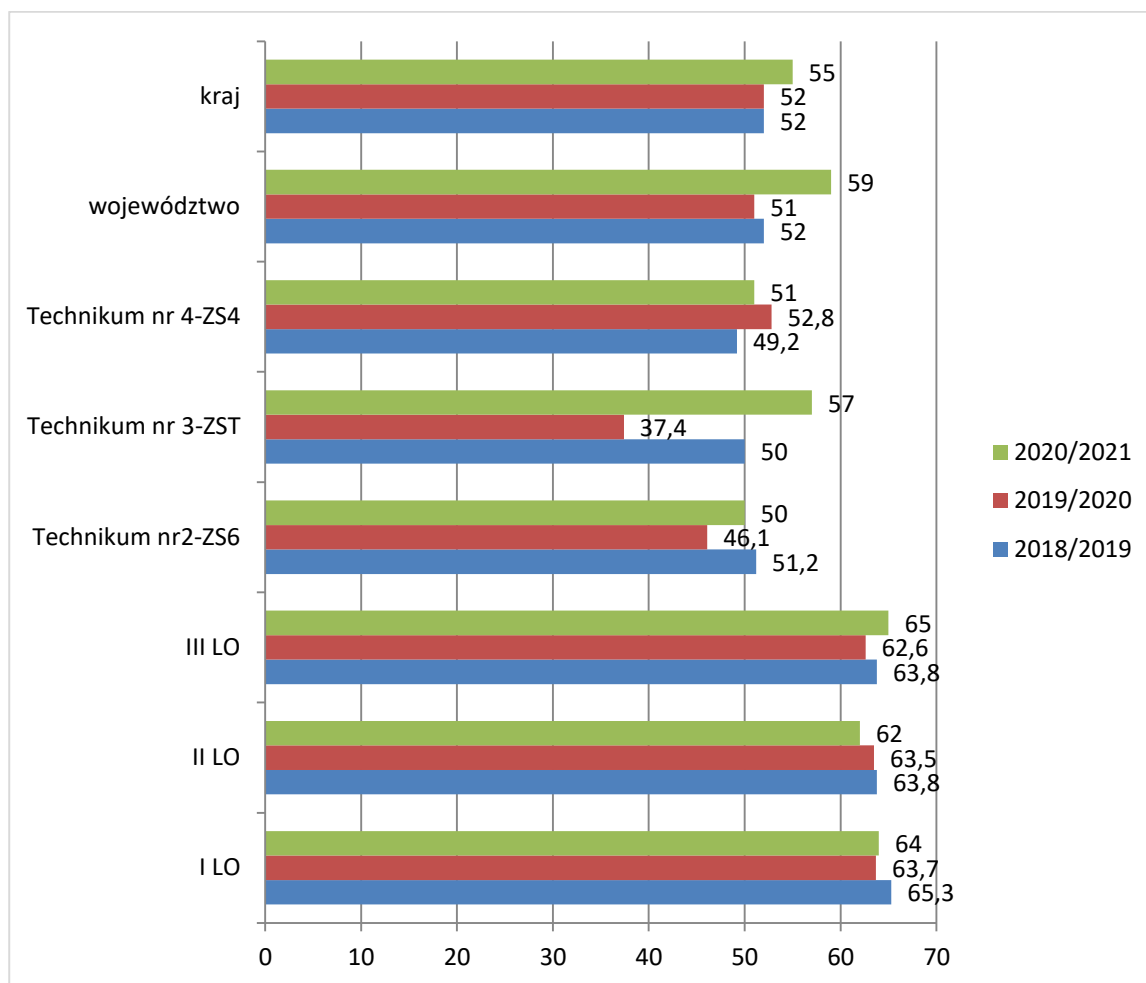
Szkoła/województwo/kraj	Język angielski	
	Średni wynik	Odsetek sukcesów
I Liceum Ogólnokształcące	93%	100%
II Liceum Ogólnokształcące	81%	100%
III Liceum Ogólnokształcące	92%	100%
Technikum nr 2 w ZS nr 6	72%	95%
Technikum nr 3 w ZST	75%	100%
Technikum nr 4 w ZS nr 4	61%	94%
Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	48%	64%
średni wynik w województwie	75%	
średni wynik w kraju	76%	

Tabela 25. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Do egzaminu maturalnego przystąpiło w roku 2020/2021 747 uczniów. W suwalskich liceach była bardzo wysoka zdawalność z języka polskiego, angielskiego i matematyki (99-100%), a w Technikum nr 3 zdawalność z matematyki była wyższa niż średnia w kraju o 15%. Najwyższe średnie wyniki z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego wśród liceów ogólnokształcących osiągnęło I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach i III Liceum Ogólnokształcące im. A. Lityńskiego w Suwałkach, a wśród techników – Technikum nr 3 w Zespole Szkół Technicznych w Suwałkach. Średnie wyniki z matematyki i języka angielskiego I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. M. Konopnickiej w Suwałkach i III Liceum Ogólnokształcące im. A. Lityńskiego w Suwałkach osiągnęło zdecydowanie wyższe niż średnie wyniki w województwie podlaskim – z matematyki o 10 i 11%, z języka angielskiego o 11 i 12%. W przypadku techników jedynie z języka angielskiego w Technikum nr 2 i Technikum

nr 3 wyniki były wyższe niż średnia wojewódzka – o 7 i 10% a z języka polskiego w Technikum nr 3 – o 3%.

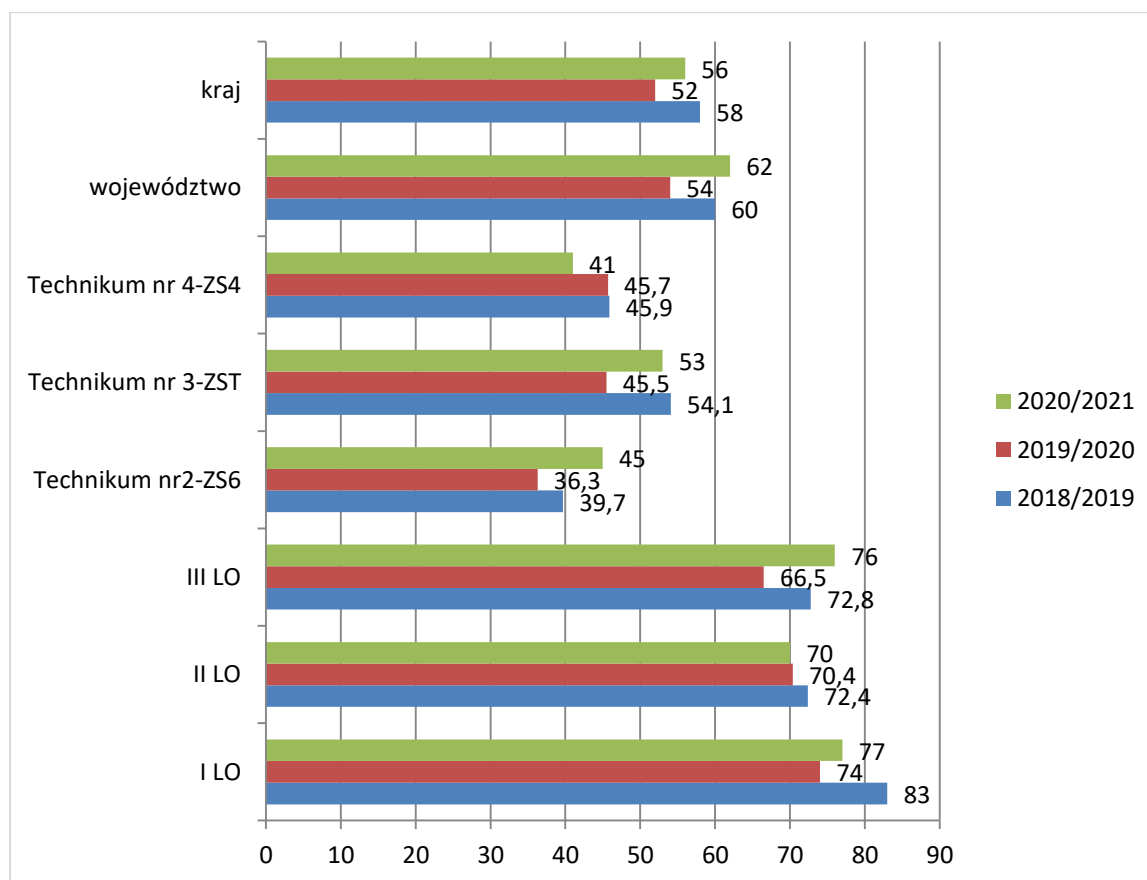
Średnie wyniki z egzaminu maturalnego z języka polskiego w Mieście Suwałki w % (w szkołach prowadzonych przez Miasto Suwałki) od 2018/2019 do 2020/2021 r.

Wykres 9. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Analiza wyników z języka polskiego od 2018 roku pokazuje, że uczniowie liceum ogólnokształcącego osiągają wyższe niż uczniowie w województwie podlaskim i w kraju. Uczniowie trzech miejskich liceów uzyskują bardzo zbliżone średnie wyniki z języka polskiego. Największe różnice w technikach w średnich wynikach z języka polskiego odnotowało Technikum nr 3 - od 37,4% w 2019 r. do 57% w 2020 r. Analiza średnich wyników z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego pokazuje, że w przypadku języka polskiego nie występują tak znaczące różnice w średnich wynikach osiągniętych przez uczniów liceów ogólnokształcących i techników, jak w przypadku matematyki i języka angielskiego.

**Średnie wyniki z egzaminu maturalnego z matematyki w Mieście Suwałki w %
(w szkołach prowadzonych przez Miasto Suwałki) od 2018/2019 do 2020/2021 r.**

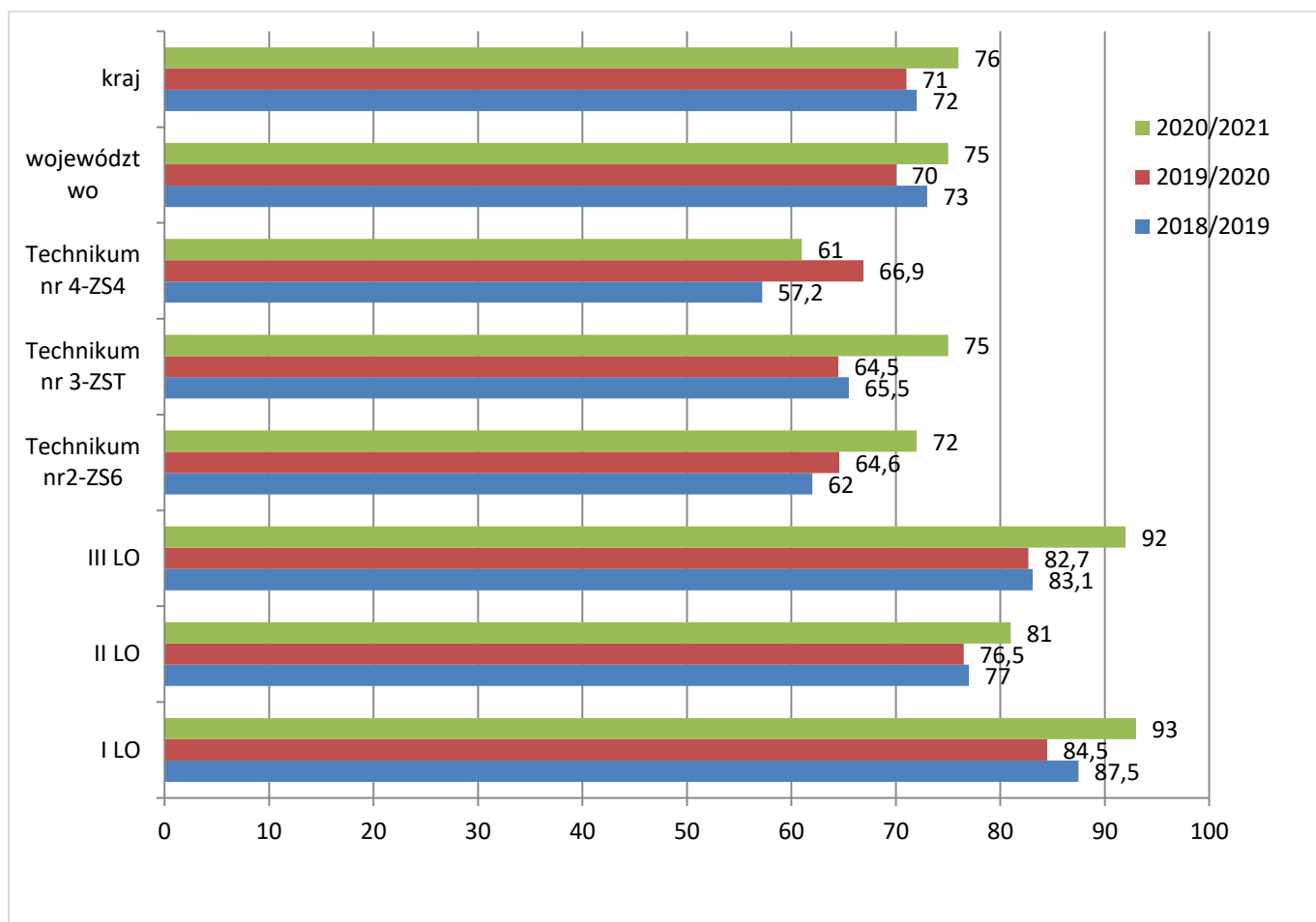
Wykres 10. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Analiza wyników z matematyki od 2018 roku pokazuje zdecydowanie niższy wynik z matematyki osiągnięty przez uczniów technikum w stosunku do uczniów liceum ogólnokształcącego, ale też w stosunku do średniego wyniku w województwie i kraju. Uczniowie Technikum nr 2 w Zespole Szkół nr 6 w Suwałkach uzyskali o 9% wyższy niż w roku poprzednim. Jest to wynik niższy (45%) od średniego wyniku, uzyskiwanego przez uczniów technikum (54%).

Analiza wyników z matematyki od 2018 roku wykazuje, że miejskie licea osiągają corocznie nieznacznie niższe wyniki w matematyki z wyjątkiem III Liceum Ogólnokształcącego im. Alfreda Lityńskiego, które poprawiło średni wynik o 3 punkty procentowe. Najwyższe średnie wyniki osiągają uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej i w 2020 roku jest to wynik o 11% wyższy od średniego wyniku osiąganego w liceach w kraju.

**Średnie wyniki z egzaminu maturalnego z języka angielskiego w Mieście Suwałki w %
(w szkołach prowadzonych przez Miasto Suwałki) od 2018/2019 do 2020/2021 r.**

Wykres 11. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży i CKE.

Analiza wyników z języka angielskiego od 2018 roku pokazuje, że uczniowie technikum osiągają niższe wyniki z języka angielskiego niż uczniowie liceum ogólnokształcącego. Uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Suwałkach i III Liceum Ogólnokształcącego im. Alfreda Lityńskiego w Suwałkach, w których funkcjonują oddziały dwujęzyczne uzyskali znacznie wyższe wyniki (93% i 92%) niż średnie wyniki uzyskiwane przez uczniów liceum (81%).

6.3. Wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie

Zmiany w szkolnictwie branżowym od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Warunkiem otrzymania dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, który dotychczas nie był obligatoryjny. Obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego będzie warunkiem ukończenia szkoły.

INFORMACJA O WYNIKACH EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE W ZAWODZIE, KTÓRY ODBYŁ SIĘ W STYCZNIU I LUTYM ORAZ W CZERWCU I LIPCU 2020 R. W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM (FORMUŁA 2012)

Na podstawie stosownego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej przeprowadzono egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie dla uczniów szkół zawodowych, absolwentów, eksternów oraz osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Egzamin odbył się w styczniu i lutym 2020 r., a przeprowadzony został w 89 kwalifikacjach – dla uczniów szkół zawodowych, absolwentów, eksternów oraz osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Kolejny egzamin odbył się w czerwcu i lipcu 2020 r., a przeprowadzono go w 81 kwalifikacjach – dla uczniów szkół zawodowych, absolwentów, eksternów oraz osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (sesja ZIMA)

Powiat/ województwo/ kraj	Zdający, którzy								
	Przystąpił ili do części pisemnej	Zaliczyli część pisemną		Przystąpił i do części praktycznej	Zaliczyli część praktyczną		Przystąpił i do obu części egzaminu	Otrzymali świadectwo potwierdzające kwalifikację	
		liczba	liczba		%	liczba		liczba	%
M. Suwałki	215	176	81,9	238	171	71,8	175	135	77,1
M. Łomża	511	456	89,2	538	392	72,9	480	347	72,3
M. Białystok	890	808	90,8	918	732	79,7	770	653	84,8
W. podlaskie									75,9
kraj									74,25

Tabela 26. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (sesja LATO)

Powiat/ województwo/ kraj	Zdający, którzy								
	Przystąpili do części pisemnej	Zaliczyli część pisemną		Przystąpili do części praktycznej	Zaliczyli część praktyczną		Przystąpili do obu części egzaminu	Otrzymali świadectwo potwierdzające kwalifikację	
		liczba	liczba		%	liczba		liczba	%
M. Suwałki	223	168	75,3	230	144	62,6	199	113	56,8
M. Łomża	59	50	84,7	98	50	51,0	32	19	59,4
M. Białystok	518	451	87,1	596	367	61,6	476	300	63,0
W. podlaskie									58,8
kraj									75,10

Tabela 27. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

Świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało w sesji zimowej więcej uczniów suwalskich szkół niż uczniów w Łomży, ale mniej niż uczniowie w Białymstoku. W sesji letniej więcej uczniów białostockich i łomżyńskich szkół otrzymało świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie niż suwalskich uczniów.

INFORMACJA O WYNIKACH EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE W ZAWODZIE, KTÓRY ODBYŁ SIĘ W CZERWCU I LIPCU 2020 R. W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Egzamin (formuła 2017) przeprowadzono dla uczniów i słuchaczy branżowych szkół I stopnia, techników i szkół policealnych, eksternów oraz osób, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe w 81 kwalifikacjach w sesji czerwiec - lipiec 2020 roku. Do obu części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystąpiło 6 203 zdających. Świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało 80,6% zdających spośród wszystkich, którzy przystąpili do obu części egzaminu.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (sesja LATO)

Powiat/ województwo	Zdający, którzy								
	Przystąpili i do części pisemnej	Zaliczyli część pisemną		Przystąpili do części praktycznej	Zaliczyli część praktyczną		Przystąpili do obu części egzaminu	Otrzymali świadectwo potwierdzające kwalifikację	
		liczba	liczba		%	liczba		liczba	%
M. Suwałki	525	461	87,8	525	457	87,0	510	409	80,2
M. Łomża	567	488	86,1	576	493	85,6	558	432	77,4
M. Białystok	2299	2025	88,1	2330	2063	88,5	2220	1814	81,7
W. podlaskie	6203							4939	80,6

Tabela 28. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

W sesji letniej zdawalność w Suwałkach była niższa niż średnia zdawalność w województwie podlaskim, w Białymstoku, ale wyższa niż w Łomży.

INFORMACJA O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE W ZAWODZIE (FORMUŁA 2017), KTÓRY ODBYŁ SIĘ W STYCZNIU I W LUTYM 2021 R. W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Do obu części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystąpiło 3 125 zdających. Świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało 71,6% zdających spośród wszystkich, którzy przystąpili do obu części egzaminu.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (sesja ZIMA)

Powiat/ województwo	Zdający, którzy								
	Przystąpili do części pisemnej	Zaliczyli część pisemną		Przystąpili do części praktycznej	Zaliczyli część praktyczną		Przystąpili do obu części egzaminu	Otrzymali świadectwo potwierdzające kwalifikację	
		liczba	liczba		%	liczba		liczba	%
M. Suwałki	188	158	84	201	157	78,1	156	124	79,5
M. Łomża	493	393	79,7	477	357	74,8	439	307	69,6
M. Białystok	1181	1027	87	1160	927	79,9	1022	802	78,5
W. podlaskie	3125							2238	71,6

Tabela 29. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

INFORMACJA O EGZAMINIE POTWIERDZAJĄCYM KWALIFIKACJE W ZAWODZIE (FORMUŁA 2017), KTÓRY ODBYŁ SIĘ W CZERWCU I LIPCU 2021R. W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

Do obu części egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystąpiło 4 500 zdających. Świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie otrzymało 76,9% zdających spośród wszystkich, którzy przystąpili do obu części egzaminu.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (sesja LATO)

Powiat/ województwo	Zdający, którzy								
	Przystąpili do części pisemnej	Zaliczyli część pisemną		Przystąpili do części praktycznej	Zaliczyli część praktyczną		Przystąpili do obu części egzaminu	Otrzymali świadectwo potwierdzające kwalifikację	
		liczba	liczba		%	liczba		liczba	%
M. Suwałki	769	662	86,1	765	636	83,1	735	554	75,4
M. Łomża	403	320	79,4	439	363	82,7	369	270	73,2
M. Białystok	2148	1864	85,8	2098	1786	85,1	1985	1547	77,9
W. podlaskie	4500							3459	76,9

Tabela 30. Opracowano na podstawie danych udostępnionych na stronie OKE w Łomży.

W sesji zimowej zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w Suwałkach była wyższa niż średnia zdawalność w województwie podlaskim, w Łomży i w Białymstoku. W sesji letniej zdawalność była niższa niż średnia zdawalność w województwie podlaskim, w Białymstoku, ale wyższa niż w Łomży.

Podsumowanie:

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka polskiego osiągnęły średni wynik (61,75%) wyższy od średniego wyniku w województwie (60%), ale niższy od średniego wyniku w kraju (63%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z języka polskiego osiągnęły średni wynik (55,875%) niższy od średniego wyniku w województwie (58%) i od średniego wyniku w kraju (59%). W roku szkolnym 2020/2021 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka polskiego osiągnęły średni wynik (58%) równy ze średnim wynikiem w województwie, ale niższy od średniego wyniku w kraju (60%).

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z matematyki osiągnęły średni wynik (43,5%) niższy od średniego wyniku w województwie (46%) i od średniego wyniku w kraju (45%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z matematyki osiągnęły średni wynik (44,625%) niższy od średniego wyniku w województwie (47%) i od średniego wyniku w kraju (47%). W roku szkolnym 2020/2021 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z matematyki osiągnęły średni wynik (47%) równy ze średnim wynikiem w województwie i w kraju.

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka angielskiego osiągnęły średni wynik (60,37%) wyższy od średniego wyniku w województwie (58%) i od średniego wyniku w kraju (59%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z języka angielskiego osiągnęły średni wynik (53,875%) niższy od średniego wyniku w województwie (54%) i od średniego wyniku w kraju (54%). W roku szkolnym 2020/2021 szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka angielskiego osiągnęły średni wynik (68%) wyższy niż średni wyniki w województwie (65%) i w kraju (66%).

Na średni wynik Miasta składają się też wyniki szkół niepublicznych. W przypadku egzaminów ósmoklasisty corocznie najwyższe wyniki z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego uzyskuje Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Suwałkach. W 2020/2021 roku są to wyniki wyższe z poszczególnych przedmiotów o 15% i 23% od średniej krajowej. Wysokie wyniki uzyskuje też Niepubliczna Szkoła Podstawowa w „Akademii Dzieci Ciekawych Świata” w Suwałkach. W roku szkolnym 2019/2020 szkoła uzyskała wyniki posadowione w staninach 8 (matematyka) i 7 (język angielski).

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka polskiego (cz. pisemna, poziom podstawowy) osiągnęły średni wynik (57,6%) wyższy od średniego wyniku w województwie (52%) oraz od średniego wyniku w kraju (52%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z języka polskiego osiągnęły średni wynik (51,06%) na poziomie średniego wyniku w województwie (51%) i nieznacznie niższy od średniego wyniku w kraju (52%). Z kolei w roku szkolnym 2020/2021 z języka polskiego osiągnęły średni wynik (56 %) niższy od średniego wyniku w województwie (59%).

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z matematyki (poziom podstawowy) osiągnęły średni wynik (60%) na poziomie średniego wyniku w województwie (60%) oraz wyższy od średniego wyniku w kraju (58%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z matematyki osiągnęły średni wynik (52%) niższy od średniego wyniku w województwie (54%) i na poziomie średniego wyniku w kraju (52%). Z kolei w roku szkolnym 2020/2021 z matematyki osiągnęły średni wynik (58,15 %) wyższy od średniego wyniku w województwie (52%).

W roku szkolnym 2018/2019 szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Miasto Suwałki z języka angielskiego (cz. pisemna, poziom podstawowy) osiągnęły średni wynik (71,13%) niższy od średniego wyniku w województwie (73%) oraz od średniego wyniku w kraju (72%). Z kolei w roku szkolnym 2019/2020 z języka angielskiego osiągnęły średni wynik (72%) wyższy od średniego wyniku w województwie (70%) i od średniego wyniku w kraju (71%). W roku szkolnym 2020/2021 z języka angielskiego osiągnęły średni wynik (76,81 %) wyższy od średniego wyniku w województwie (75 %).

Potrzeba wzmocnienia kapitału ludzkiego, dynamicznie zmieniająca się sytuacja gospodarcza i demograficzna, stawiają nowe wyzwania przed Miastem. Ważne jest wzmocnienie potencjału edukacji, a szczególnie doskonalenie jakości kształcenia branżowego. Wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych w liceach ogólnokształcących, na tle wyników w kraju, są zadowalające. Licea wymagają jedynie większego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów. Uczniowie sygnalizują potrzebę zmian profili w poszczególnych liceach. Kształcenie w technikach wymaga większej uwagi w zakresie zarówno wyników maturalnych, jak i egzaminów zawodowych. Zdawalność egzaminów maturalnych i zawodowych, w szczególności w kontekście nakładów projektowych, w technikach nie jest zadowalająca.

Prezentowane wyniki egzaminów zewnętrznych nie sprawdzają stopnia realizacji całej podstawy programowej, lecz ograniczają się do pewnych obszarów nabytej w procesie kształcenia wiedzy i umiejętności. Wyniki egzaminów zewnętrznych analizowane w procentach i staninach nie przedstawiają pełnego obrazu wiedzy i umiejętności ucznia, ale pozwalają na porównanie wyników w danej klasie, szkole, mieście. Corocznie przeprowadzana przez dyrektorów szkół, w ramach nadzoru pedagogicznego, analiza wyników egzaminów zewnętrznych, rodzi skutki w postaci zmian w organizacji pracy szkół, podejmowaniu nowych działań, wdrażaniu innowacji i programów autorskich, a także ewentualnie programów naprawczych. Miejskie działania w zakresie podnoszenia jakości kształcenia to nie tylko finansowanie doskonalenia nauczycieli, finansowanie dodatkowych godzin zajęć, realizacja miejskich programów, ale też powołanie zespołu ds. podniesienia jakości kształcenia. Podejmowane działania, wspólnie z dyrektorami, nauczycielami i rodzicami, powoli przynoszą pozytywne skutki. Rok 2021 pokazuje progres w średnich wynikach osiąganych przez ośmioklasistów oraz maturzystów w liceach. Średnie wyniki osiągnięte przez maturzystów w liceach ogólnokształcących są corocznie zdecydowanie wyższe niż średnie wyniki w województwie i kraju. Analiza średnich wyników z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego od 2018/2019 do 2020/2021 roku pokazuje, że uczniowie liceów ogólnokształcących uzyskują znacznie wyższe wyniki niż uczniowie techników.

„Analiza finansowo-organizacyjna oświaty Miasta Suwałki” z 2019 roku potwierdza, że wyniki nauczania w szkołach podstawowych są niższe niż przeciętna dla podobnych miast. Efektywność szkół ponadgimnazjalnych przewyższa średnią dla Polski. Nauczyciele i uczniowie trzech suwalskich liceów pracują zdecydowanie lepiej niż nauczyciele oraz uczniowie przeciętnego polskiego liceum.

Dokument „Ocena jakości kształcenia zawodowego w kontekście jego dopasowania do potrzeb rynku pracy i kluczowych pracodawców Suwałk” podsumowuje działalność szkół branżowych w Mieście Suwałki. Wg ww. raportu suwalskie szkoły zawodowe kształcą swoich uczniów zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy, współpracując z pracodawcami i uczelniami z regionu. Każda ze szkół ma swoją specyfikę, wynikającą z prowadzonych w niej kierunków kształcenia, swoje dobre i słabsze strony, jednak ogólna ocena jakości pracy tych szkół w różnych obszarach ich funkcjonowania jest dobra i bardzo dobra.

7. Analiza SWOT

LP.	MOCNE STRONY		SŁABE STRONY
1.	Bogata oferta zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej	1.	Krótkoterminowość realizacji zajęć pozalekcyjnych
2.	Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych	2.	Zbyt mała w odniesieniu do potrzeb liczba specjalistów w szkołach, tj. logopedów, psychologów, terapeutów
3.	Doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy zewnętrznych na podwyższanie kwalifikacji nauczycieli, zajęcia dodatkowe, wyposażenie i pomoce dydaktyczne	3.	Brak Ośrodka Rewalidacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego
4.	Poszerzanie oferty dydaktycznej szkół, w tym dla uczniów szczególnie uzdolnionych	4.	Niewystarczające wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych
5.	Termomodernizacja wszystkich obiektów oświatowych	5.	Mała efektywność zajęć z doradztwa zawodowego
6.	Dobra baza sprzętu specjalistycznego i rehabilitacyjnego na potrzeby uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	6.	Brak zindywidualizowanego podejścia do ucznia
7.	Nowoczesne place zabaw w przedszkolach i większości szkół podstawowych oraz infrastruktura sportowa. Nowoczesna baza obiektów edukacyjno – sportowych	7.	Niskie wyniki egzaminów zewnętrznych w niektórych szkołach podstawowych
8.	Nowoczesna infrastruktura szkolnictwa zawodowego	8.	Niska zdawalność egzaminów zawodowych
9.	Duża liczba niepublicznych placówek uzupełniająca zapotrzebowanie w zakresie edukacji	9.	Część kadry pedagogicznej nie stosuje efektywnych metod nauczania
10.	Wysoki procent dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	10.	Niedostateczne przygotowanie nauczycieli do edukacji włączającej – brak zainteresowania niektórych nauczycieli
11.	Bezpłatne przedszkola publiczne	11.	Wypalenie zawodowe nauczycieli
12.	Szeroka oferta kształcenia integracyjnego i specjalnego	12.	Niedostateczna liczba nauczycieli posiada kwalifikacje do pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
13.	Częściowe ubranżowanie szkolnictwa zawodowego	13.	Niedostosowanie części jednostek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych
14.	Dobra współpraca szkół z pracodawcami	14.	Niedoinwestowanie bazy dydaktycznej szkół, szczególnie w zakresie przedmiotów

			ścisłych
15.	Wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna	15.	Niewystarczające środki finansowe na remonty i inwestycje oświatowe w tym sportowe
16.	Wysokie nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli	16.	Niewystarczający nadzór pedagogiczny
17.	System stypendiów dla zdolnych uczniów	17.	Brak specjalistów – przedmioty ścisłe, nauka zawodu
	SZANSE		ZAGROŻENIA
1.	Poszerzenie i zróżnicowanie oferty zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem innowacji i działań kreatywnych	1.	Zwiększanie zadań oświatowych samorządów bez wystarczającego zabezpieczenia finansowego ze strony rządu
2.	Stworzenie uczniom perspektyw rozwoju zawodowego przez pracodawców	2.	Niespójne działania na szczeblu centralnym w obszarze oświaty, przejawiające się między innymi brakiem długofalowej polityki oświatowej państwa czy zbyt częstą zmiennością prawa oświatowego
3.	Zwiększone zainteresowanie uczniów szkolnictwem zawodowym	3.	Zdalne nauczanie-utrudniony dostęp do edukacji, wychowania i opieki
4.	Nowa perspektywa unijna – projekty na zajęcia pozalekcyjne, w tym uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, doradztwo zawodowe, nowoczesne pomoce dydaktyczne	4.	Brak motywacji uczniów do nauki
5.	Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie integracji i pedagogiki specjalnej	5.	Brak dopływu specjalistycznej kadry pedagogicznej, zwłaszcza w szkolnictwie zawodowym i z zakresu przedmiotów ścisłych
6.	Funkcjonowanie CUW	6.	Rosnąca biurokracja w szkołach
7.	Zmodernizowana baza dydaktyczna szkół zawodowych	7.	Wzrost liczby dzieci wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej
8.	Współpraca szkół zawodowych z lokalnymi pracodawcami – klasy patronackie	8.	Rosnący odsetek dzieci z problemami zdrowotnymi (m.in. wady postawy, otyłość)

Tabela 31. Opracowanie własne Zespołu do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

8. Wizja i misja oświaty Miasta Suwałk

Wizja

Suwałki - subregionalny ośrodek w pełni zabezpieczający różnorodne potrzeby edukacyjne mieszkańców oraz potrzeby rynku pracy dzięki wysokiej jakości kształcenia, wychowania i opieki.

Misja

Suwałski system oświaty oparty na nowoczesnych szkołach zapewniających wszechstronny rozwój aktywnych edukacyjnie i zawodowo mieszkańców, wspierający uczniów wraz z opiekunami w świadomym oraz aktywnym uczestnictwie w życiu społecznym i kulturalnym.

9. Cele strategiczne i operacyjne oraz zadania realizacyjne do 2030 roku

CELE STRATEGICZNE

1. Wzrost jakości kształcenia, wychowania oraz opieki dzieci i młodzieży.
2. Podniesienie jakości, atrakcyjności oraz lepszego dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy.
3. Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
4. Doskonalenie zarządzania oświatą.

1. Wzrost jakości kształcenia, wychowania oraz opieki dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadanie realizacyjne	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Wskaźnik rezultatu	Źródła finansowania
Wzrost jakości kształcenia, wychowania oraz opieki dzieci i młodzieży	1) wspieranie rozwoju uczniów	1. Poszerzenie w jednostkach oświatowych oferty pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych, kulturalnych i sportowych dostosowanych do potrzeb i zainteresowań dzieci i młodzieży.	2022-2030	dyrektorzy jednostek oświatowych	roczna liczba uczniów biorących udział w poszczególnych zajęciach, liczba godzin zrealizowanych zajęć	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		2. Kontynuacja współpracy z NGO, szkołami wyższymi i innymi instytucjami.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba organizacji i instytucji współpracujących z jednostkami oświatowymi	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		3. Kontynuacja dofinansowania kosztów udziału uczniów w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych.	2022-2030	organ prowadzący	wysokość środków przeznaczonych na dofinansowanie, liczba uczniów korzystających z dofinansowania	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		4. Modyfikacja programu wspierania rozwoju uczniów zdolnych „Zdolny Suwałczanin”.	2022-2030	organ prowadzący	program, wysokość przeznaczonych środków	budżet Miasta Suwałk
		5. Zwiększenie liczby psychologów, pedagogów i logopedów zatrudnionych w jednostkach oświatowych.	2022-2030	organ prowadzący	liczba uczniów przypadających na jednego psychologa, pedagoga i logopedę w jednostce oświatowej, liczba wszystkich uczniów objętych pomocą, miesięczna liczba godzin zajęć specjalistycznych, liczba specjalistów w jednostkach oświatowych	budżet Miasta Suwałk

		6. Wspieranie działań profilaktycznych w szkołach i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy i agresji oraz radzenie sobie ze stresem i trudnymi emocjami.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba organizowanych działań, liczba uczniów uczestniczących w działaniach	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		7. Opracowanie i wdrożenie programu edukacji dla bezpieczeństwa z udziałem przedstawicieli pomocy społecznej, policji i straży miejskiej.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba spotkań zorganizowanych w poszczególnych jednostkach	budżet Miasta Suwałk
2) tworzenie atrakcyjnej oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb uczniów, w tym szczególnie zdolnych oraz standaryzacja podstawowej oferty edukacyjnej szkół publicznych na każdym etapie edukacyjnym		1. Systematyczna diagnoza i analiza potrzeb edukacyjnych uczniów kończących szkołę podstawową.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba kandydatów do poszczególnych szkół ponadpodstawowych z podziałem na profile	budżet Miasta Suwałk
		2. Tworzenie w szkołach podstawowych klas specjalistycznych np. szachowych, językowych, matematycznych itp.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy szkół podstawowych	liczba klas specjalistycznych w poszczególnych szkołach podstawowych	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		3. Nawiązanie i wspieranie współpracy międzynarodowej, w tym wyjazdów studyjnych i wymiany młodzieży i nauczycieli.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba osób biorących udział w wyjazdach i wymianie	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
		4. Efektywne wykorzystanie potencjału Parku Naukowo-Technologicznego w Suwałkach.	2022-2030	organ prowadzący	liczba zajęć przeprowadzonych dla jednostek oświatowych	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe

3) wdrażanie aktywnych i innowacyjnych metod kształcenia, wychowania oraz opieki	1. Wspieranie rozwoju kompetencji społecznych uczniów poprzez realizowanie przez nich zadań w ramach wolontariatu, samorządów uczniowskich i tym podobnych.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba organizowanych działań, liczba uczniów uczestniczących w działaniach	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
	2. Stworzenie i wdrożenie systemu wyróżniania i nagradzania osób aktywnych społecznie.	2022-2022	organ prowadzący	wysokość środków przeznaczonych na nagrody oraz liczba nagrodzonych osób	budżet Miasta Suwałk
	3. Wspieranie szkół we wdrażaniu innowacji, działań eksperymentalnych oraz nowoczesnych technologii.	2022-2030	organ prowadzący	liczba wdrożonych nowoczesnych technologii, innowacji, działań eksperymentalnych	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
	4. Modyfikacja systemu „małych grantów” dla nauczycieli i uczniów.	2022-2030	organ prowadzący	liczba osób korzystających z grantów i zrealizowanych grantów	budżet Miasta Suwałk i środki pozabudżetowe
	5. Stworzenie platformy i forum eksperckiego do wymiany doświadczeń i upowszechniania dobrych praktyk w zakresie wspierania uczniów.	2022-2030	organ prowadzący, SODN w Suwałkach	platforma i forum eksperckie	budżet Miasta Suwałk
4) podniesienie wyników egzaminów zewnętrznych	1. Zwiększenie liczby zajęć wyrównawczych dla uczniów wymagających wsparcia w nauce.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy szkół	liczba uczniów uczestniczących w zajęciach	budżet Miasta Suwałk
	2. Wykorzystanie ustaleń i uwag wynikających z analiz wyników egzaminów zewnętrznych.	2022-2030	dyrektorzy szkół, SODN w Suwałkach	liczba przeprowadzonych analiz	budżet Miasta Suwałk
	3. Stworzenie i wdrożenie miejskiego programu sprawdzania umiejętności uczniów po klasie II, VI SP i II klasie szkoły ponadpodstawowej.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy szkół	liczba uczniów uczestniczących w programie	budżet Miasta Suwałk

	4. Rozwijanie systemu motywowania nauczycieli, wychowawców i dyrektorów jednostek oświatowych.	2022-2030	organ prowadzący	utrzymanie średniego poziomu wynagradzania nauczycieli	budżet Miasta Suwałk
--	--	-----------	------------------	--	----------------------

Tabela 32. Opracowanie własne Zespołu do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

2. Podniesienie jakości, atrakcyjności oraz lepsze dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadanie realizacyjne	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Wskaźnik rezultatu	Źródła finansowania
Podniesienie jakości, atrakcyjności oraz lepsze dostosowanie kształcenia	1) poprawa efektywności nauczania w szkołach zawodowych	1. Wzrost poziomu zdawalności zewnętrznych egzaminów zawodowych.	corocznie	SODN we współpracy z dyrektorami szkół i placówek oświatowych	odsetek absolwentów szkoły na poziomie minimum 60% (z tendencją wzrostową) uzyskujących dyplom zawodowy. Uzyskanie znaku jakości szkoły w kategorii - Technika, w ogólnopolskim Rankingu Liceów i Techników	budżet Miasta Suwałk
		2. Doskonalenie i podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadry pedagogicznej.	corocznie	SODN we współpracy z dyrektorami szkół i placówek oświatowych	liczba ukończonych przez nauczycieli kursów kwalifikacyjnych, studiów podyplomowych na kierunkach zgodnych z potrzebami szkoły, liczba nauczycieli posiadających uprawnienia egzaminatora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej prowadzących zajęcia na danym kierunku kształcenia	budżet Miasta Suwałk, środki unijne

zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy		3. Modernizacja i doposażenie pracowni kształcenia zawodowego w nowoczesny sprzęt, pomoce dydaktyczne, itp.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba doposażonych i zmodernizowanych pracowni	budżet Miasta Suwałk, środki unijne
		4. Promowanie wiedzy biznesowej i kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba spotkań – konsultacji z przedsiębiorcami, ekspertami, przedstawicielami instytucji okołobiznesowych	budżet Miasta Suwałk
2) kompleksowa oferta kształcenia ustawicznego		1. Promocja i upowszechnienie kształcenia ustawicznego dorosłych w formach pozaszkolnych.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba osób uczestniczących w kształceniu ustawicznym	budżet Miasta Suwałk
		2. Uzyskanie przez szkoły i Centra Kształcenia Zawodowego akredytacji i certyfikatów potwierdzających wysoki poziom nauczania.	w ciągu 3 lat	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba uzyskanych akredytacji Podlaskiego Kuratora Oświaty lub certyfikatów uprawniających do prowadzenia szkoleń zawodowych	budżet Miasta Suwałk
		3. Organizacja Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych, Kursów Umiejętności Zawodowych, certyfikowanych kursów zawodowych.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba przeprowadzonych kursów zawodowych, liczba osób uzyskujących certyfikaty kwalifikacji zawodowych potwierdzających nabycie umiejętności wymaganych na lokalnym rynku pracy	subwencja oświatowa, budżet Miasta Suwałk
		4. Zintensyfikowanie współpracy szkół i placówek z Wojewódzkim i Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatową Radą Rynku Pracy oraz pracodawcami.	2022-2030	organ prowadzący	liczba szkoleń i kursów zorganizowanych po konsultacjach z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatową Radą Rynku Pracy oraz pracodawcami	subwencja oświatowa, budżet Miasta Suwałk, środki z Powiatowego

					Urzędu Pracy
3) wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z pracodawcami	1. Tworzenie we współpracy z pracodawcami klas patronackich.	wciążu 5 lat	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba utworzonych klas patronackich, liczba praktyk zawodowych zrealizowanych przez uczniów w klasach patronackich	budżet Miasta Suwałk
	2. Modyfikacja we współpracy z pracodawcami programów nauczania dla nauczanych zawodów.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba zmodyfikowanych programów nauczania z udziałem pracodawców	budżet Miasta Suwałk
	3. Włączenie pracodawców w proces kształcenia w suwalskich szkołach zawodowych	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba godzin zajęć praktycznych realizowanych na rzeczywistych stanowiskach w zakładach pracy	budżet Miasta Suwałk
	4. Tworzenie uczniom perspektyw rozwoju zawodowego w miejscu zamieszkania, organizacja konsultacji z lokalnymi pracodawcami oraz uczelniami wyższymi.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba spotkań z lokalnymi pracodawcami oraz przedstawicielami uczelni wyższych	budżet Miasta Suwałk
4) dostosowanie oferty suwalskich szkół	1. Monitorowanie rynku pracy na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym.	corocznie	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy	odsetek absolwentów szkół zawodowych pracujących w wyuczonym zawodzie - w perspektywie 5 lat – określony w procesie badania losów absolwentów	budżet Miasta Suwałk

zawodowych do potrzeb rynku pracy, w tym restrukturyzacja zawodów i ubranżowanie szkół	2. Organizacja zajęć rozwijających, umożliwiających uczniom nabywanie dodatkowych umiejętności poszukiwanych na lokalnym i regionalnym rynku pracy.	corocznie najstarsze roczniki Technikum i Branżowej Szkoły Zawodowej	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych	liczba absolwentów z dodatkowymi certyfikatami/zaświadczeniami zgodnymi z oczekiwaniami pracodawców	budżet Miasta Suwałk
	3. Kompleksowe ubranżowanie szkół zawodowych w Suwałkach - dostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy.	w ciągu 5 lat	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba kierunków nauczania zgodnych z rdzeniem specjalizacji województwa podlaskiego, specjalizacja szkół zawodowych (niedublowanie oferty)	budżet Miasta Suwałk
	4. Restrukturyzacja nauczanych zawodów – planowanie i organizacja nauczania w zawodach umożliwiających uzyskanie kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców.	w ciągu 5 lat	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba nowo utworzonych oddziałów w zawodach zgodnych z oczekiwaniami pracodawców, liczba wygaszonych kierunków schyłkowych	budżet Miasta Suwałk, środki unijne
5) poprawienie wizerunku szkolnictwa branżowego	1. Organizacja lekcji otwartych z przedmiotów zawodowych w tym zajęć praktycznych dla dzieci i młodzieży.	corocznie, bieżąca aktualizacja	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba przeprowadzonych lekcji otwartych w poszczególnych zawodach, liczba uczniów wybierających szkołę zawodową w procesie rekrutacji	budżet Miasta Suwałk
	2. Wydanie e-informatora o technikach i branżowych szkołach zawodowych w Suwałkach, adresowanego do rodziców i uczniów szkół podstawowych.	corocznie, bieżąca aktualizacja	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba wydanych informatorów uczniom szkół podstawowych	budżet Miasta Suwałk

		3. Opracowanie filmów edukacyjnych przedstawiających specyfikę nauki w zawodach w których kształcą suwalskie szkoły i placówki.	corocznie, bieżąca aktualizacja	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba opracowanych filmów edukacyjnych w nauczanych zawodach	budżet Miasta Suwałk
		4. Organizacja w szkołach zawodowych regionalnych konkursów dla „zawodowców”.	w ciągu 3 lat	dyrektorzy szkół i placówek oświatowych, organ prowadzący	liczba zrealizowanych konkursów zawodowych, liczba szkół biorących udział w konkursach	budżet Miasta Suwałk

Tabela 33. Opracowanie własne Zespołu do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

3. Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadanie realizacyjne	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Wskaźnik rezultatu	Źródła finansowania
Zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych	1) doskonalenie kadry pedagogicznej w kierunku kształcenia specjalnego	1. Podnoszenie kompetencji i zdobywanie nowych kwalifikacji w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2022-2030	organ prowadzący, SODN w Suwałkach, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba nauczycieli, którzy nabyli kwalifikacje do prowadzenia zajęć specjalistycznych zgodnie z diagnozą potrzeb placówki, liczba ukończonych form doskonalenia zawodowego	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie, Krajowy Fundusz Szkoleniowy
		2. Utworzenie i rozwój sieci współpracy i samokształcenia jako formy doskonalenia nauczycieli i terapeutów w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na poszczególnych etapach edukacyjnych.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba i rodzaj utworzonych sieci współpracy nauczycieli, liczba spotkań	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie

		3. Zwiększenie środków finansowych na pokrycie kosztów doskonalenia zawodowego nauczycieli.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych	wysokość środków przeznaczanych na doskonalenie nauczycieli	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie
2) wspieranie edukacyjno – terapeutyczne uczniów		1. Zwiększenie liczby etatów specjalistów w jednostkach po diagnozie potrzeb.	2022-2030	organ prowadzący dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba godzin zajęć, liczba etatów specjalistów	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie
		2. Kontynuacja i rozwój form wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba jednostek realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, liczba dzieci objętych zajęciami wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	budżet Miasta Suwałk
		3. Monitorowanie potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie kształtowania oferty edukacyjno-terapeutycznej.	2022-2030	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach, dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba zdiagnozowanych uczniów	budżet Miasta Suwałk
		4. Organizacja zajęć pozalekcyjnych o charakterze kompensacyjnym, wyrównawczym, terapeutycznym, rozwijających zainteresowania.	2022-2030	dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	liczba godzin przeznaczonych na realizację zajęć, liczba uczniów objętych zajęciami	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie

				w Suwałkach		
		5. Poszerzenie oferty edukacyjnej dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim.	2022-2030	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba wdrożonych działań i przedsięwzięć organizacyjnych i programowych, liczba godzin prowadzonych zajęć, liczba uczniów	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie
3) zwiększanie zakresu wsparcia oferowanego rodzicom dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi		1. Prowadzenie kampanii informacyjnej, zwiększającej świadomość rodziców w zakresie wykrywania nieprawidłowości w rozwoju dzieci.	2022-2030	dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba działań promocyjnych	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie
		2. Utworzenie punktu konsultacyjnego dla rodziców dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Rozwijanie form wsparcia psychologicznego i pedagogicznego.	2022-2030	dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba porad i konsultacji, liczba rodziców objętych wsparciem	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie
4) dostosowanie techniczne, organizacyjne i metodyczne procesu edukacyjnego do potrzeb uczniów ze specjalnymi		1. Tworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków architektonicznych i organizacyjnych do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba zakupionego wyposażenia	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie, PFRON

	potrzebami edukacyjnymi	2. Sukcesywne doposażenie jednostek w specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjny, pomoce dydaktyczne i narzędzia diagnostyczne zgodnie ze specyfiką i diagnozą potrzeb jednostek.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach	liczba doposażonych (bądź utworzonych) gabinetów/pracowni specjalistycznych, wartość inwestycji infrastrukturalnych w oświacie (technicznych i dydaktycznych)	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie, PFRON
		3. Wdrożenie nowatorskich systemów i metod w edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2022-2030	organ prowadzący, dyrektorzy jednostek oświatowych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach, SODN w Suwałkach	liczba wdrożonych innowacji, programów, projektów w obszarze pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	budżet Miasta Suwałk, fundusze europejskie

Tabela 34. Opracowanie własne Zespołu do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

4. Doskonalenie zarządzania oświatą.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Zadanie realizacyjne	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Wskaźnik rezultatu	Źródła finansowania
	1) doskonalenie kadry kierowniczej w obszarze umiejętności liderskich	1. Diagnoza potrzeb kadry kierowniczej w obszarze umiejętności liderskich.	wrzesień każdego roku	SODN w Suwałkach	raport z diagnozy, liczba osób kadry kierowniczej uczestniczącej w diagnozie	budżet Miasta Suwałk
		2. Opracowanie rocznego planu doskonalenia kadry kierowniczej.	wrzesień każdego roku	SODN w Suwałkach	roczny plan, liczba osób kadry kierowniczej zaangażowanej w opracowanie	budżet Miasta Suwałk

Doskonalenie zarządzania oświatą					rocznego planu	
		3. Organizacja doskonalenia kadry kierowniczej.	wrzesień każdego roku	SODN w Suwałkach	raport z realizacji (liczba osób uczestniczących, liczba form, wyniki ewaluacji) i rekomendacje	budżet Miasta Suwałk, środki zewnętrzne dedykowane podnoszeniu kompetencji kadry kierowniczej
	2) wspieranie nadzoru pedagogicznego dyrektora nad przebiegiem procesów dydaktycznych w szkołach	1. Zbieranie i analizowanie informacji o działalności dydaktyczno-wychowawczej.	na bieżąco, co najmniej dwa razy w roku szkolnym	dyrektorzy jednostek oświatowych	wnioski i rekomendacje	budżet Miasta Suwałk
		2. Przekazywanie wniosków i rekomendacji do wykorzystania przez dyrektorów szkół w planowaniu nadzoru pedagogicznego.	na bieżąco co najmniej dwa razy w roku szkolnym	organ sprawujący nadzór pedagogiczny	liczba wniosków i rekomendacji uwzględnionych przez dyrektorów szkół w planowaniu nadzoru pedagogicznego	budżet Miasta Suwałk
		3. Monitorowanie efektów procesów dydaktycznych szkół.	lipiec każdego roku	organ sprawujący nadzór pedagogiczny	raport z monitorowania	budżet Miasta Suwałk
	3) rozwijanie bazy materialnej adekwatnej do potrzeb szkół	1. Zdiagnozowanie długofalowych potrzeb szkół.	2022	SODN, organ prowadzący	raport z diagnozy	budżet Miasta Suwałk
		2. Zaplanowanie rozbudowy bazy materialnej.	2022	organ prowadzący	plan rozbudowy bazy materialnej	budżet Miasta Suwałk

	3. Pozyskiwanie środków finansowych na realizację zaplanowanych zadań.	na bieżąco	dyrektorzy jednostek oświatowych, organ prowadzący	kwota wydatkowanych środków finansowych Miasta, liczba zrealizowanych projektów i pozyskanych środków, pozyskani sponsorzy	budżet Miasta Suwałk środki zewnętrzne
4) organizowanie współpracy pomiędzy przedszkolami, szkołami i placówkami oświatowymi	1. Kontynuowanie sieci współpracy.	corocznie we wrześniu diagnoza i prowadzenie sieci do czerwca	SODN w Suwałkach	liczba sieci, plan pracy sieci, sprawozdania z prac sieci	budżet Miasta Suwałk, środki zewnętrzne dedykowane podnoszeniu kompetencji kadry kierowniczej
	2. Budowanie platformy dobrych praktyk.	2023	organ prowadzący	utworzenie i funkcjonowanie platformy dobrych praktyk, przykłady dobrych praktyk	budżet Miasta Suwałk, środki zewnętrzne
	3. Realizacja wspólnych przedsięwzięć.	na bieżąco	dyrektorzy jednostek oświatowych	liczba wspólnych projektów i programów, liczba inicjatyw oświatowych	budżet Miasta Suwałk, środki zewnętrzne

Tabela 35. Opracowanie własne Zespołu do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

10. Powiązanie strategii z innymi dokumentami

W Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku uwzględnione zostały cele, kierunki i działania zapisane w dokumentach oraz analizach na poziomie regionalnym, krajowym jak i europejskim.

Cele i zadania zapisane w Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku są powiązane z dokumentami krajowymi tj. „Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020” (z perspektywą do 2030 r.). Cele i zadania zapisane w krajowej strategii tj. podniesienie jakości edukacji przedszkolnej, wsparcie rodzin w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, poprawa umiejętności osób dorosłych i szersze wykorzystanie istniejących instrumentów wsparcia (np. kwalifikacyjne kursy zawodowe, Krajowy Fundusz Szkoleniowy) są zbieżne z celami i zadaniami miejskiej strategii.

Wyzwanie 3. Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030” opisuje działania w zakresie podniesienia jakości wykształcenia i lepszego dopasowania kwalifikacji i umiejętności absolwentów do potrzeb rynku pracy. Te działania wpisane są w miejskiej strategii oświaty.

Strategia Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku nawiązuje w swoich założeniach do „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna)” i „Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa)”, które zakładają rozbudowę oferty doskonalenia zawodowego kadry kształcącej a także rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluację efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Takie działania realizacyjne zostały zaplanowane w Strategii.

Zaplanowane w miejskiej Strategii działania są powiązane z działaniami wynikającymi z założeń planowanego modelu „Edukacji dla wszystkich” tj. zwiększenie dostępności do usług edukacyjnych uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W miejskiej Strategii zostało zapisane zadanie realizacji tj. dostosowanie techniczne, organizacyjne i metodyczne procesu edukacyjnego do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. To zadanie jest zgodne z zadaniami zaplanowanymi w rządowym programie „Dostępność Plus”.

„Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030” zakłada zwiększenie udziału dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w szkolnictwie ogólnodostępnym. Priorytetem w tej strategii stało się upowszechnianie koncepcji edukacji włączającej oraz rozszerzanie działań w tym zakresie, aby szkolnictwo ogólnodostępne było gotowe na przyjęcie i udzielenie właściwego wsparcia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wsparcie uczniom niepełnosprawnym w tym zakresie zostało zaplanowane w Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

Kluczowy dokument strategiczny na poziomie województwa podlaskiego – „Strategia Podlaskie 2030” wskazuje kierunki działań w zakresie poprawy jakości kapitału ludzkiego a także rozwoju edukacji w tym e-edukacji, co też zostało zaplanowane w Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku.

Zadania zaplanowane w strategii oświaty powiązane są ściśle z dokumentem „Suwałki 2030. Strategia Rozwoju”. W strategii miasta został zaplanowany rozwój usług edukacyjnych i rozwój kształcenia ustawicznego i zawodowego. Takie działania zostały zaplanowane w Strategii oświaty.

Do osiągnięcia zakładanych rezultatów Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku poprzez pośrednie działania wytyczają również inne lokalne dokumenty, takie jak:

- Strategia Rozwiązywanie Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2016 – 2025,
- Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku Publicznego na lata 2019-2022,
- corocznie uchwalane Miejskie Programy Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

11. Monitoring i ewaluacja strategii

Zapewnienie skutecznego monitorowania realizacji Strategii wymaga przeprowadzenia odpowiednich analiz i opracowania raportów okresowych z monitorowania, które będą przedstawiane Prezydentowi Miasta. Proces monitorowania będzie polegał na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w poszczególnych zadaniach realizacyjnych. Celem monitorowania będzie zapewnienie informacji zwrotnej dla odpowiedzialnych za realizację strategii oraz stworzenie obiektywnej podstawy do modyfikacji działań. Monitoring obejmuje systematyczne zbieranie informacji dotyczących użytych zasobów i uzyskanych efektów w ramach strategii.

Podczas monitorowania będzie sprawdzane:

- Czy zadania są wykonywane zgodnie z harmonogramem?
- Czy założenia tego zadania wymagają przeformułowania?
- Czy realizowane działania prowadzą do osiągnięcia zamierzonych celów?
- Czy środki uruchamiane są zgodnie z harmonogramem?
- Czy występują problemy w realizacji zadań?

Monitoring obejmować będzie również gromadzenie danych o realizacji poszczególnych celów i działań.

Za proces monitorowania odpowiedzialny będzie Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach we współpracy z Wydziałem Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach.

Ewaluacja będzie podstawą do dalszego planowania. Ewaluacja Strategii służy zapewnieniu wysokiej efektywności i odpowiedniej jakości prowadzonych działań. W praktyce może okazać się, że zmiana uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych realizacji zaplanowanych zadań, wywoła potrzebę aktualizacji i korekty dokumentu.

Celem ewaluacji jest:

- a) gromadzenie danych, ich analiza i interpretacja,
- b) ocena stopnia realizacji celów,
- c) wprowadzenie ewentualnych zmian w strategii.

Monitorowanie będzie odbywać się co dwa lata. Natomiast pierwsza ewaluacja będzie przeprowadzona w połowie realizacji strategii, tj. w 2025 roku. Analizie zostaną poddane osiągnięte na tym etapie rezultaty. Zostanie również dokonana pierwsza ocena jakości strategii. Pierwsza ewaluacja będzie dotyczyć okresu od 2021 do 2024 roku. Po zakończeniu realizacji strategii będzie dokonana kolejna ewaluacja (ex-post) aby ocenić skuteczność, efektywność, trafność i użyteczność strategii. Dodatkowo w trakcie realizacji strategii może zostać zlecona ewaluacja gdy zajdzie taka potrzeba, np. pojawią się problemy w trakcie realizacji strategii. Ewaluacja powinna wyjaśnić przyczyny problemów, jeśli monitoring ujawni, że takie występują.

Kryteriami ewaluacji będą:

- 1) skuteczność - zbadanie stopnia realizacji zakładanych celów, ocena efektów,
- 2) efektywność - zbadanie relacji pomiędzy nakładami, kosztami, zasobami finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi a osiągniętymi efektami,
- 3) trafność - w jakim stopniu za pomocą zaplanowanych zadań zostały osiągnięte cele strategiczne?
- 4) trwałość - czy na poziomie użyteczności realizowanych zadań pozostaną trwałe zmiany?
- 5) użyteczność - w jakim stopniu zrealizowane zadania spełniły oczekiwania mieszkańców Suwałk?

Ewaluacja będzie prowadzona z wykorzystaniem następujących metod i narzędzi:

- badania sondażowe, wywiady, ankiety,
- analiza dokumentów.

Głównym produktem ewaluacji będzie Raport ewaluacyjny.

12. Zespół realizacyjny

Prezydent Miasta Suwałk zarządzeniem nr 70/2020 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 31 stycznia 2020 r. powołał przedstawicieli do pracy w Zespole do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku. Zarządzeniem nr 17/2021 z dnia 31 stycznia 2021 r. w sprawie powołania przedstawicieli do pracy w Zespole do spraw Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2030 roku i nr 327/2021 z dnia 31 sierpnia 2021 roku Prezydent Miasta Suwałk ustalił ostateczny skład ww. Zespołu, tj.:

- 1) Roman Waldemar Rynkowski – Zastępca Prezydenta Miasta Suwałk – Przewodniczący;
- 2) Anna Ruszewska – Radna Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 3) Mariola Brygida Karpińska – Radna Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 4) Anna Maria Gawlińska – Radna Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 5) Jarosław Schabiński – Radny Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 6) Zbigniew Roman De-Mezer – Radny Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 7) Adam Ołowniuk – Radny Rady Miejskiej w Suwałkach;
- 8) Barbara Michaluk – Główny specjalista w Wydziale Inwestycji Urzędu Miejskiego w Suwałkach;
- 9) Jadwiga Bogusława Urynowicz-Piskorz – przedstawiciel Podlaskiego Kuratora Oświaty;
- 10) Waldemar Kazimierz Brzeziński – Prezes Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 11) Bożena Anuszkiewicz – Przewodnicząca Oddziału Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” w Suwałkach;
- 12) Magdalena Prejs – członek Zarządu Związku Zawodowego Pracowników Oświaty w Suwałkach;
- 13) Zbigniew Giza – Przewodniczący Komisji Międzyzakładowej Wolnego Związku Zawodowego „Forum-Oświata” w Suwałkach;
- 14) Maciej Sławomir Jarmocewicz – p.o. Dyrektora Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach;
- 15) Maria Kowalewska – Dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Suwałkach;
- 16) Anna Polkowska – Wicedyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 w Suwałkach;
- 17) Jarosław Cezary Słabiński – Wicedyrektor Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach;
- 18) Jadwiga Nowacka – przedstawiciel Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach;
- 19) Urszula Zofia Rutkowska – Dyrektor Przedszkola nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi w Suwałkach;
- 20) Halina Walendzewicz – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach;

- 21) Romuald Borkowski – Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Suwałkach;
- 22) Beata Szczecina – Wicedyrektor I Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Suwałkach;
- 23) Artur Kuczyński – Wicedyrektor Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach;
- 24) Rafał Dwojakowski – Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta Suwałki;
- 25) Krystyna Siemiaszko – Specjalista ds. szkoleń zawodowych i oświaty – przedstawiciel Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców w Suwałkach;
- 26) Dariusz Górski – Dyrektor Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach;
- 27) Joanna Teresa Romotowska – Doradca zawodowy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Suwałkach;
- 28) Piotr Ludwik Zieliński – Przewodniczący Rady Sportu przy Prezydencie Miasta Suwałk;
- 29) Sławomir Filipowicz – Przewodniczący Rady ds. Kultury przy Prezydencie Miasta Suwałk;
- 30) Agnieszka Rzadzowska – przedstawiciel Rady Rodziców Przedszkola nr 3 im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Suwałkach;
- 31) Andrzej Szelaż – przedstawiciel Rady Rodziców Szkoły Podstawowej nr 6 im. Aleksandry Kujalowicz w Suwałkach;
- 32) Marek Zubrzyński – przedstawiciel Rady Rodziców Zespołu Szkół nr 1 w Suwałkach;
- 33) Krzysztof Jurewicz – przedstawiciel Rady Rodziców Zespołu Szkół nr 4 w Suwałkach;
- 34) Urszula Duda – Dyrektor Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Podstawowej „Bajka” w Suwałkach;
- 35) Grzegorz Kosiński – Komendant Straży Miejskiej w Suwałkach.

13. Załączniki

13.1. Raport ewaluacyjny z badania ankietowego nauczycieli suwalskich szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych (przedmiotem badania były przyczyny niskiej jakości wyników z egzaminów zewnętrznych oraz niskiej motywacji uczniów)

Raport ewaluacyjny z badania ankietowego nauczycieli suwalskich szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych został wykonany przez pracowników Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach w okresie luty – marzec 2021 r.

Znaczący wpływ na wprowadzane zmiany w polityce oświatowej państwa oraz na tworzone przez lokalne samorzady strategie rozwoju oświaty ma m.in. niska jakość wyników z egzaminów zewnętrznych. W zmiany te również powinny angażować się społeczności szkolne.

W badaniu ankietowym suwalscy nauczyciele rekomendowali rozwiązania podnoszące wyniki nauczania:

1. Nauczyciele powinni w swej pracy wykorzystywać wyniki z analizy egzaminów zewnętrznych, monitorując w ten sposób postępy wszystkich uczniów. Analizę tę należy wykorzystywać do określania poziomu osiągnięć ucznia, biorąc pod uwagę ich możliwości psychofizyczne, jego postępy oraz zaangażowanie na lekcji.
2. Angażowanie się nauczycieli w tworzenie i wdrażanie autorskich programów nauczania pozbawionych niepotrzebnych treści.
3. Zmniejszenie liczebności uczniów w klasach.
4. Przydzielenie dodatkowej liczby godzin - szczególnie w klasach programowo najwyższych na podstawowym i ponadpodstawowym etapie edukacyjnym.
5. Odciążenie nauczycieli z tworzenia zbędnych dokumentów, tak aby mogli skupić się na lepszym przygotowaniu do lekcji.
6. Systematyczna praca z uczniami nad poprawą ich umiejętności samodzielnego uczenia się.
7. Zwiększenie efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szczególnie w zakresie dostosowania wymagań egzaminacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów oraz indywidualizacji nauczania.
8. Wdrożenie nauczycieli do pracy w zespołach nauczycielskich celem podniesienia efektywności nauczania uczniów z dysfunkcjami.
9. W związku z wyjątkowo niskim, w ocenie nauczycieli, poziomem zaangażowania uczniów w osiąganie lepszych wyników nauczania, należy zwiększyć aktywny udział rodziców w skuteczne formy motywowania uczniów.

W odniesieniu do powyższych wniosków rekomenduje się:

1. Doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli w obszarze rozwijania ich umiejętności i kompetencji w zakresie:
  - dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów,
  - dostosowania metod pracy z uczniem z obniżonymi możliwościami edukacyjnymi i mającemu problemy w nauce,
  - dostosowania metod w pracy z uczniem zdolnym,
  - stosowania efektywnych metod motywowania uczniów,

- doskonalenia umiejętności nauczycieli w zakresie metod efektywnego uczenia się celem przekazania uczniom zdobytej wiedzy,
- wspierającej współpracy z rodzicami uczniów w celu zwiększenia motywacji ich dzieci do nauki,
- doskonalenia umiejętności formułowania i przekazywania wspierającej informacji zwrotnej dotyczącej postępów ucznia,
- współpracy ze specjalistami w zakresie właściwego wykorzystywania diagnozy możliwości psychofizycznych ucznia,
- doskonalenia umiejętności radzenia sobie z wypaleniem zawodowym wśród nauczycieli przedmiotów, z których sprawdza się na egzaminach zewnętrznych poziom osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- różnych metod i form sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów,
- efektywnego wykorzystywania na zajęciach technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i innych nowoczesnych pomocy naukowych.

2. Podjęcie współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi działającymi w środowisku lokalnym, mediami i kanałami informacyjnymi oraz autorytetami w „błogosferze modowej” w celu pozytywnego kształtowania wizerunku ucznia osiągającego wysokie wyniki z egzaminów zewnętrznych.

W celu podniesienia efektywności nauczania koncentracja uwagi na wynikach egzaminów zewnętrznych jest jednym z elementów składowych mających wpływ na ilość i jakość przyswajanej wiedzy. W myśleniu systemowym istotne jest tworzenie nowych profili nauczania odpowiadających potrzebom dynamicznego rozwoju naszego regionu, a także zwrócenie szczególnej uwagę na umożliwienie nauczania przedmiotów w kontekście praktycznym już od najwcześniejszego etapu edukacyjnego.

13.2. Raport ewaluacyjny z badania ankietowego nauczycieli suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych (przedmiotem badania było poczucie wypalenia zawodowego w opiniach i odczuciach nauczycieli suwalskich szkół i przedszkoli. Działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu – rekomendacje nauczycieli)

Raport ewaluacyjny został wykonany przez pracowników Suwalskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach, okres badania: luty - marzec 2021 r.

Jak wskazała największa liczba respondentów pozytywna atmosfera i wspierające środowisko w pracy oraz wspierająca postawa dyrektora szkoły/placówki stanowi istotny element, który pozytywnie wpływa na dobrostan psychiczny nauczyciela i zmniejsza zagrożenie wypalenia zawodowego.

Ponadto badani wskazali wśród wielu czynników chroniących nauczycieli przed wypaleniem zawodowym istotną rolę wsparcia społecznego – ze strony dyrektora szkoły/placówki, kolegów i koleżanek z pracy oraz instytucji zewnętrznych.

Według wskazań wielu nauczycieli, zmniejszenie ilości wypełnianej i tworzonej dokumentacji oraz dobre relacje z rodzicami uczniów są również istotnym czynnikiem ochronnym przed wypaleniem zawodowym.

Inne częste wskazania dotyczą potrzeby i chęci uczestniczenia w zorganizowanych formach wsparcia i rozwoju kompetencji osobistych.

REKOMENDACJE

Dobrostan psychiczny nauczycieli leży w interesie społecznym. Jest on bowiem bezpośrednio związany z tym, jaka jest jakość ich pracy na rzecz uczniów i całej społeczności lokalnej, w której działają. Nawet najlepiej przygotowany merytorycznie nauczyciel będzie osiągał niezadowalające wyniki w pracy dydaktyczno-wychowawczej, jeśli jego funkcjonowanie w pracy nie będzie optymalne.

W odniesieniu do omawianych zagadnień istotne jest wysokie poczucie otrzymywanego wsparcia – ze strony dyrektora placówki oraz społeczności nauczycielskiej, które stanowi jeden z kluczowych czynników chroniących nauczycieli przed doświadczeniem wypalenia zawodowego.

Rekomendacje - organizowanie:

1. **Cyklicznych „grup wsparcia i rozwoju osobistego”** skierowanych do zainteresowanych nauczycieli, zagrożonych wypaleniem zawodowym.
2. **Form doskonalenia skierowanych do dyrektorów szkół** w zakresie doskonalenia umiejętności budowania pozytywnego klimatu organizacyjnego szkoły/placówki oraz wspierającego i nastawionego na relacje reagowania w sytuacjach wymagających wsparcia.
3. **Form doskonalenia** skierowanych do zainteresowanych dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli dotyczących wsparcia merytorycznego w zakresie strategii radzenia sobie ze stresem, metod i technik zmniejszających napięcie emocjonalne.
4. **Form doskonalenia** skierowanych do zainteresowanych dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli w zakresie budowania dobrych relacji z rodzicami uczniów.
5. **Form doskonalenia skierowanych do zainteresowanych nauczycieli** w zakresie wdrażania zdrowego stylu życia i utrzymywania zdrowia fizycznego.
6. **Szkolenia rad pedagogicznych** w zakresie rozwoju i doskonalenia kompetencji osobistych zwiększających efektywność realizacji zadań szkoły/placówki.

13.3. Wyniki badań społecznych oświaty Miasta Suwałki, przeprowadzonych przez Instytut Badań w Oświacie

Badań przeprowadzone zostały w okresie wrzesień-grudzień 2019 r.

Z przeprowadzonych badań wynika, że oświata w Mieście Suwałki jest rozbita na dwie części w zakresie ocen i oczekiwań mieszkańców. Skrajnie odmiennie oceniane są przedszkola i szkoły.

Przedszkola publiczne w Suwałkach budzą pozytywne skojarzenia i cieszą się dobrymi opiniami. Oceniane są jako miejsca bezpieczne, przyjazne i lubiane przez dzieci, które oferują opiekę „jak w domu”. Postrzegane są także jako dobrze wyposażone, doinwestowane w zakresie potrzeb edukacyjnych. Obszary, które stanowią obecnie wyzwania w zakresie przedszkoli to:

1. Postępujące braki kadrowe oraz negatywny marketing szeptany w zakresie wycofywania wsparcia niań z przedszkoli oraz kadry specjalistycznej (logopedów). Odpowiednia komunikacja Miasta oraz weryfikacja polityki kadrowej, może polepszyć całłościowy wizerunek przedszkoli oraz sprawić by rodzice poczuli się bezpiecznie. Ważna jest refleksja czy rzeczywiście ograniczenie etatów będzie realną oszczędnością, czy raczej początkiem problemów (niedopatrzeniem dzieci, zmęczeniem kadry wychowawczej przedszkoli i frustracją rodziców).
2. Koncentracja na sieci przedszkoli publicznych. Obecnie podstawową potrzebą jest dostępność oraz liczba miejsc oferowanych w przedszkolach publicznych, która w odbiorze społecznym jest zbyt mała. Przedszkola niepubliczne oceniane są jako zbyt drogie i uruchamiają myślenie o braku równego dostępu do usług opiekuńczo-wychowawczych na podstawowym poziomie.
3. W pojedynczych wypadkach konieczne jest doposażenia przedszkoli w odpowiednie place zabaw (ogrodzone, wyposażone w bezpieczny sprzęt do zabaw).

Szkoły publiczne w Suwałkach mają natomiast uogólnioną negatywną opinię i budzą sporo złych emocji, zarówno wśród rodziców jak i uczniów. Widać niepokój lokalnych mieszkańców, a głosy krytyczne dominują w odbiorze publicznym. Szkoły oceniane są jako tradycyjne, nastawione na sztywną realizację programu nauczania, zatrudniające mało aktywnych nauczycieli, stosujących schematyczne metody nauczania. Negatywnie oceniony jest poziom nauki matematyki i języków obcych oraz budowanie kompetencji społecznych. Postulowane działania dotyczą:

1. Podjęcia skoordynowanych działań na rzecz poprawy jakości nauczania. Na poziomie kadry nauczycielskiej dotyczą konieczności odpowiedniego przygotowywania się do zajęć oraz doskonalenia metod nauczania. Na poziomie zarządzania (dyrekcji): potrzeby wzmocnienia nadzoru pedagogicznego, adekwatnej oceny i motywowania do pracy, zgodnego z indywidualnym zaangażowaniem i uzyskiwanymi wynikami nauczycieli. Na poziomie organu prowadzącego: programów motywacyjnych w zakresie zarządzania i doskonalenia, np. inicjowanie programów wsparcia dla nauczycieli w zakresie efektywnego wykorzystania dostępnych narzędzi (tablic interaktywnych, tabletów, etc.)
2. Podstawowe oczekiwania w zakresie bezpieczeństwa są spełnione, choć w niektórych jednostkach potrzebne będzie odpowiednie zabezpieczenie szkół (ogrodzenia, szkoły zamykane lub etat dla woźnego). Ważniejsza wydaje się pomoc w rozwoju społecznym uczniów, która uznawana jest za element bezpieczeństwa, pozwala budować społeczność szkolną na zasadach koleżeńskich oraz łatwiej rozwiązywać ewentualne konflikty.
3. Nie odnotowano wielu potrzeb inwestycyjnych w bazę i warunki szkolne.
4. Warto podejmować działania nakierowane na rodziców, wykorzystać ich energię i chęci do tworzenia społeczności na rzecz szkół. Budowanie wspólnoty skupionej wokół szkoły daje rodzicom poczucie bezpieczeństwa i kreuje zadowolenie ze szkoły.
5. Generalnie, warto zastanowić się nad sposobem komunikacji usług edukacyjnych oferowanych w Mieście Suwałki. Pomysły konkretnych rozwiązań, skoordynowane działania i rozwijanie różnych aspektów tego systemu, mogłyby być odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców.

Uzasadnienie

Kierunek polityki oświatowej Miasta Suwałk wyznaczały w przeszłości następujące dokumenty: „Program działań oświatowych na lata 1996 – 1998” oraz „Program działań oświatowych w Mieście Suwałki do 2005 roku”. W kolejnych latach „Program działań oświatowych w mieście Suwałki do 2010 roku”, stanowiący załącznik do uchwały nr XLIX/447/01 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 19 grudnia 2001 r., zmieniany uchwałami: nr XXVII/307/04 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 października 2004 r., uchwałą nr XXVI/245/08 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 sierpnia 2008 r., uchwałą nr XXXIII/313/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 lutego 2009 r. oraz „Strategia Oświaty Miasta Suwałk do 2015 roku”, przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Suwałkach nr VIII/48/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2015 roku. Od 2016 roku, z uwagi na liczne zmiany w oświacie, w tym reformę całego systemu, niemożliwe stało się opracowanie Strategii Oświaty do 2020 roku.

30 czerwca 2021 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę nr XXXIII/440/2021 w sprawie przyjęcia strategii rozwoju miasta Suwałki, która zawiera szczegółowy opis uwarunkowań zewnętrznych Miasta Suwałki, opis struktury mieszkańców, rynku pracy oraz stan lokalnej gospodarki. Cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki działań dotyczą m.in. rozwoju usług edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży, rozwoju kształcenia ustawicznego i zawodowego, a także poprawy efektywności kształcenia.

Celem polityki edukacyjnej Miasta Suwałki jest stworzenie elastycznego systemu edukacyjnego, umożliwiającego podnoszenie jakości kształcenia w Mieście zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami jego mieszkańców. Systemu dostosowanego do wymogów Unii Europejskiej, który reaguje na zmiany gospodarcze i społeczne. System ten ma zapewnić wysoką jakość usług oświatowych prowadzonych przez Miasto Suwałki oraz racjonalny poziom ich finansowania.

Przyjęcie strategii pozwoli na usystematyzowanie kwestii oświatowych, potrzeb jednostek oświatowych w zakresie utrzymania dobrej kondycji i rozwoju oraz prowadzenie racjonalnej polityki oświatowej Miasta Suwałki.

Zadania realizacyjne zaplanowane w przedmiotowej strategii finansowane będą ze środków własnych budżetu miasta oraz ze źródeł pozabudżetowych, w tym z funduszy europejskich.